

Mindenszentek és halottak napjára készülve

Gondozott sírkertek

Fotó: Nagy Tibor

Közeleg a mindenszentek és a halottak napja, ezért tegnap terepszemlét tartotunk néhány megyeszékhelyi temetőben, az elhunyt szeretteinkre való emlékezés előkészületeire összpontosítva.

A népi kultúrában a mindenszentekhez talán egyetlen szokás sem kötődik, ezzel szemben a halottak napjának, melyet a katolikus vallásból

Szer Pálosy Piroska

a reformációval született többi vallás is átvett, komoly hagyománya van.

A megyeszékhelyi sírkertekben a virágokkal feldíszített sírok ápoltsága arról tanúskodik, hogy a hozzátartozók nagy része már kilátogatott és rendbe tette elhunyt hozzátartozója nyughelyét. A marosvásárhelyi református egyházközség tulajdonában lévő sírkert gondnoka szeptember elsejétől *Nemes István*, aki a halottak napi előkészületekről tájékoztatót. Mint hangsúlyozta, most fokozottan foglalkoznak a takarítással, karbantartással. A 6,7 ha-on

elterülő központi református temető – amelyet egyetlen temetőörnek igencsak körülményes lehet őrizni – ottjártunkkor gondozott sírkert benyomását keltette. A közel hétezer sírhely tulajdonosának az egyszerű sírokért évente 21 lejt, a dupla sírok tulajdonosainak ennek kétszeresét kell fizetniük, amely a karbantartási munkálatok díját képezi, amit köznyelven tévesen csak víz-díjként emlegetnek. Az összeg magában foglalja a takarítást, a sírokig vezető utak, ösvények

(Folytatás a 4. oldalon)

Huszárbálra készülnek

Marossárpatakon

Szombaton, október 29-én, az első győztes marossárpataki csata (1848. október 31.) emlékére a marossárpataki 15. Mátyás huszárezred hagyományörző csapata és a Marossárpataki Egyesület tizenegyedik alkalommal szervez emlékünnepeket és hagyományörző huszárbált.

2.

Öngól a javából

Szóval azok a fránya óriásplakátok, amelyeket az RMDSZ helyezett el Nagyvárad meg Kolozsvár környékén. Mint várható volt, módfelett felkeltették a médiának nevezett, jól érzékelhetően elkötelezett polgárszédítő eszközök egy részének az érdeklődését s onnan tovább az illetékesekét.

4.

Közeleg a rezidensvizsga

November 20-án szervezik meg a rezidensvizsgát az ország hat egyetemi központjában. A szaktarca október közepén tette közzé a betöltésre váró helyek és posztok jegyzékét. Újdonság, hogy idén hat új szakra is lehet pályázni.

5.

Szorongó kamaszok

Tövig rágott körmök, karikás szemek, ingerült, tétova mozdulatok – nemcsak az időről időre frissített felmérések figyelmeztetnek, mindennapi valóságunk is azt tükrözi, hogy a tizenévesek a leginkább stresszes korcsoportok közé tartoznak.

7.

Üzleteink:

- Kövesdomb, 1848. út 41-43 sz., a posta mögött
- Mini Intershop – a November 7. placnál
- Mini Intershop – Tudor, 1918. December 1. út 175. sz.

Weboldal: www.intershopms.ro
Telefon: 0751-138-177

Kiszállítás hétfőtől péntekig 8-15 óra között. 50 lej felett a kiszállítás ingyenes! Minden kedden és pénteken friss baromfi húst kapunk Magyarországról!

Legjobb árak a városban!

Friss egész csirkecomb 7,49 lej/kg, **friss felső csirkecomb** 7,95 lej/kg, **friss alsó csirkecomb** 7,95 lej/kg, **friss farhátas csirkecomb** 5,49 lej/kg, **friss csontos csirkemell** 11,95 lej/kg, **friss csirkemáj** 7,95 lej/kg, **friss csirkeszárny** csak 6,95 lej/kg, **friss csirkefarhát** 1,89 lej/kg.

Tipp:

- Pampers Giant Pack pelenka különböző méretben** csak 64,90 lej!
- OHO morning school gabonapehely (250 g)** 4,19 lej
- Chumak ketchup (500 g, barbecue, édes és csípős)** 3,49 lej
- Kaija saláta lazaccal (44 g, mexikói, olaszos, magyaros, francia ízesítéssel)** 6,95 lej
- Kunsági búzafinomliszt (BL55, 1 kg)** 1,59 lej
- Torkos pástétom (100 g, kacs/liba/csirke/pulyka)** 1,39 lej
- Arnold lazac gombás/mustáros/paradicsomos szószban** csak 6,95 lej
- Szobi gyümölcszörp (0,7 l)** 5,69 lej
- Piroska zörp többféle ízben (0,7 l)** 8,95 lej

Intershop, megéri nálunk vásárolni!

A MAGYAR ÜZLET

Aktuális

Motiváció

Mózes Edith

Ahogy közelednek a parlamenti választások, egyre gyakrabban beszélnek az emberek arról, hogy nincs akire szavazni. Egy, a többségi nemzethez tartozó személy min-napi sommás véleménye szerint „egyik rablóbanda megy, a másik jön”, és emiatt nem is megy el szavazni december 11-én. Ez is egyfajta „motiváció”.

Ettől persze még nem maradnak el a választások. És a kampány sem áll le, amely az idő múlásával egyre jobban eldurvul. Elég, ha csak a hírtévéket nézi valaki, hogy lássa, a választások nem az emberekről, az ország előremeneteléről, a fiatalok jövőjének biztosításáról szólnak, mindegyik politikai szereplő a hatalom megkaparintására gondol. Bármilyen áron! A román pártok tépik-marják, ostorozzák, vádolják egymást, hogy az „utca emberét” a rosszszullét kerülgeti.

Am nem elégednek meg azzal, hogy egymást „gyilkolják”, nem feledkeznek meg a magyarokról sem. Hiszen a nacionalista kártya mindig nyerő volt a kampányokban. És ilyenkor nacionalista politikusok és nacionalista civilek egyaránt hallatják a hangjukat.

Legfrissebb hír, hogy Kolozsváron az RMDSZ kihelyezett óriásplakátjainak egy részét levette a szövetséggel

(Folytatás a 3. oldalon)

OKTÓBER

27., csütörtök
A Nap kel
7 óra 57 perckor,
lenyugszik
18 óra 14 perckor.
Az év 301. napja,
hátravan 65 nap.

IDŐJÁRÁS

Változó égbolt
Hőmérséklet:
max. 12°C
min. 2°C

Isten éltesse!

Ma SZABINA, holnap SIMON és SZIMONETTA napja.
SIMON: a Simeon név görög Szimón alakváltozatából ered.
SZIMONETTA: a Szimóna (amely a Simon férfinév latinus női párja) olasz kicsinyítőképzős formája.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2016. október 26.

1 EUR	4,4955
1 USD	4,1160
100 HUF	1,4549
1 g ARANY	168,6773

Huszárbálra készülnek Marossárpatakon

Szombaton, október 29-én, az első győztes marossárpataki csata (1848. október 31.) emlékére a marossárpataki 15. Mátyás huszárezred hagyományörző csapata és a Marossárpataki Egyesület tizenegyedik alkalommal szervez emlékünnepeket és hagyományörző huszárbált. A rendezvényre több erdélyi huszárcsapat kapott meghívást és jelentette be részvételét. A szervezők külföldről is várnak vendégeket.

Berekméri Edmond

Az ünnepség 18 órakor kezdődik a helyi történelmi szoborparkban, ahol a huszárok és a vendégek az 1848-as marossárpataki győztes csatáról fognak megemlékezni. Ezt követően állófogadás lesz a sportsarnokban, amit vetített képes beszámoló követ a Mátyás-huszárok évi hagyományörző tevékenységéről. A huszárbál ünnepélyes megnyitóját 20 órára tervezik, majd a marossárpataki Székely János hagyományörző táncsoport fellépése és a megszokott huszártánc következik. Az estebéd után idén is megválasztják a bálkirálynőt, majd tombolasorsolás lesz értékes nyereményekkel. A hajnali kóstoló után, amit két óra körül fognak felszolgálni, tovább folytatódik a bál, minőségi táncczenével, illetve nótázással.

A bál védnöke a Castellum Alapítvány. A táncmulatságon csak meghívóval lehet részt venni. A megjelenés egyenruhában, díszmagyarban vagy népi viseletben javasolt.

A falu határában vívott 1848-as ütközetről így ír Kóvály László történész:

„...Beczman ezredes (sz.m. a székely kato-

naság vezére) arra a hírre, hogy Urbán Szászrégenből Maros-vásárhely megtámadására készül, újút Szászrégen felé vette. Az első ütközet Marossárpatakat határában, a Maros partján levő Berekben zajlott le október 31-én. A Beczman seregét alkotó háromszéki gyalogzászlóalj, 30-40 Kossuth-husár és néhány ezer nemzetőr Urbán serege ellen két oldalról indított támadást: a sárpataki erdő felől és attól jobbra, a Maros partja irányából. Jakab Elek szemtanú így örökölte meg az eseményeket: A csapatok egyszerre érkeztek a kitzött helyre. Szólt a puska, suhogott a kard, a szurony dolgozott (...) Néhány perc alatt sűrűn fedte a zöld vetést az elesettek teste. Az ellenség egy része a Marosba ugrott, s ott úszás közben lövetett le vagy levágták az utána ugrató huszárok, más részük a falu kertjei közé húzódott és itt lövetett agyon, a legnagyobb szám, kegyelmet nem kapva, a csatatéren halva maradt. (...)”

Fotó: Berekméri Edmond

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Emlékezés Kemény Jánosra

Negyvenöt éve, 1971. október 13-án hunyt el báró Kemény János író, színházigazgató, mecénás, a marosvécsi találkozó házigazdája. Az évforduló alkalmából a Helikon-Kemény János Alapítvány kuratóriuma október 29-én, szombaton délelőtt 11 órai kezdettel megemlékezést szervez a Kemény-kastély parkjában az író sírjánál. A marosvécsi Kemény Augustza Egyesülettel közösen rendezett összejövetelen áhítatot tart Székely József nyugalmazott lelképásztor, aki négy és fél évtizede Kemény Jánost temette. Kilyén Ilka színművésznő felolvassa Sütő András Kemény János halálára írt búcsúbeszédét. Fellép a marosvécsi Kemény János Általános Iskola dalcsoportja, Ördög Klementina szaval, Gorbai Eszter énekel. A műsort koszorúzás követi. (Rossz idő esetén a kastély látja vendégül a programot.) Az író temetéséről készült fotókból a kastély frissen felújított nagy pipázójában fényképfelirást nyitnak meg.

Tovább tartanak nyitva

a marosvásárhelyi temetői irodák

A marosvásárhelyi városi temetőgondnokság közleménye szerint a halottak napjára való tekintettel a polgármesteri hivatal alárendeltségében levő sírkertekhez, illetve a központi felekezeti temetőkhöz tartozó irodákban hosszított munkaprogram lesz: október 31-én, november 1-jén, november 7-én és november 8-án 8-18 óra között lehet irodai ügyintézkést végezni.

Felavatják a havadtői múzeumot

Az önálló épületbe költözött havadtői múzeum avatóünnepsége keretében a helyi szépkorúakat is köszöntik október 30-án, vasárnap délután 3 órakor a havadtői kultúrotthonban. A rendezvényt a Pro Havadtő Egyesület szervezi, fő támogatói a Gyulakutai Polgármesteri Hivatal, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. és a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum.

Állásajánlatok hazai kórházakban

Az orvosoknak és egészségügyi asszisztenseknek meghirdetett Careers in White állásbörzéken nemcsak külföldi, de hazai kórházakban is számos állást kínálnak – tájékoztattak a szervezők. Nem csupán szakorvosoknak, hanem kezdő orvosoknak, nővéreknek is kedvezményeket ajánlanak sikeres pályázat esetén. Jelenleg több száz állás betöltésére van lehetőség mind az állami, mind a magánklinikákon, például a 22 millió euróból felépített Sanconfind (Poiana Camoina) kórházban.

Vetélkedő iskolásoknak

Az Iskola a Dombon Egyesület (IDE) általános iskolások számára november 10-én vetélkedőt szervez, melynek témája Komor Marcell és Jakab Dezső építészete. A versenyt a Bethlen Gábor Alapon keresztül a magyar kormány támogatja. A szervezésben közreműködnek Lőrincz Katalin és Neagu Katalin történelemtanárok. A vetélkedő anyaga megtalálható az egyesület Facebook-oldalán. Érdeklődni és jelentkezni november 3-ig lehet a már említett FB-oldalon vagy az iskola-dombon@yahoo.com címen.

Hírszerkesztő: Antalfi Imola

Hűséges olvasók jutalma

Szerdán sor került a Népújság által felajánlott szokásos havi nyeremények kisorsolására 43 olvasó részvételével. Az élelmiszerekkel teli Népújság-kosarakra – amelyek értéke egyenként 100 lej – Marosvásárhelyről 385 levél, a vidéki településekről 78 levél érkezett.

A Népújság-kosár nyertesei: **Boér Gizella** (Marosvásárhely, Fáget u. 5/8. sz.), **Bóni Rozália** (Maroszentgyörgy, Tófalvi u. 620. sz.), **Péter Iona** (Marosvásárhely, Apicul-torilor u. 4/2. sz.).

A Hűséges előfizető nyereményjátékra – amelynek díja egyenként 150 lej – 477 levél érkezett. A nyertesek: **Oláh**

Sándor (Marosvásárhely, Brassó u. 8/4. sz.), **Demeter Magdolna** (Marosvásárhely, Dózsa György u. 58/B/7.), **Sinka Ágnes** (Marosvásárhely, Koós Ferenc u. 1A/302.), **Csegedi Zoltán** (Marosvásárhely, Pandurilor 9/8.).

A 100 lej értékű Hűség-tombola díjat ezúttal is a jelenlevők között sorsoltuk ki. A szerencsés nyertes **Dézi József** Tudor negyedi lakos.

A nyeremények átvehető munkanapokon 8-14 óra között a szerkesztőségben, az 57-es irodában, telefon: 0742-828-647.

A gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színház vendéjátékai Marosvásárhelyen

November 3-án, 4-én és 5-én az Ariel Színházban vendégszerepel a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színház A 12-es kórterem című felnőtteknek szóló előadása, Barabás Olga rendezésében. A 14 éven felülieknek ajánlott előadás kezdési időpontja mindhárom alkalommal este 7 óra.

Néha olyan helyzetbe kerülünk, amely meghaladja erőnket: ítélőképességünk összezavarodik, nem vagyunk kellőképpen okosak, és lelkiileg, szellemileg is képtelenek vagyunk elfogadni és befogadni azt, aminek a részesei leszünk.

De telik az idő, és nekünk döntenünk kell. Választani az adott lehetőségek közül, mert szó szerint élet-halál kérdésszerű van szó. Elmenekülni nem lehet, mert közvetlenül és a lelkünk mélyén érint, bensőséges és meghitt: közelebb visz a legmélyebb érzéseinkhez.

Szeretnénk a leghelyesebben dönteni, mindenki számára a legjobban, de rengeteg kérdés felmerül: meddig élet az, amit csak az orvostudomány tud fenntartani helyettünk? Kinek kell meghoznia a fájdalmas döntést, hogy mi legyen akkor? Miért pont én? És ha én, hogyan hat ez rám? Mi

történik a hétköznapokkal, a megszokottal, azzal, amiben hiszünk és amiben nem? Velünk mi történik? Megváltunk ettől? Ezután más lesz minden? És ha igen, milyen lesz?

Annak érdekében, hogy ezeket a kérdéseket feltehesük és elgondolkozhassunk a válaszokon, egy új drámai szöveg született: Tóth Krisztina műveinek felhasználásával írta Barabás Olga.

A 12-es kórterem című előadás egy igen személyes színész-közönség kapcsolat által szándékosan bemutatni ezt az eredeti történetet, amely izgalmas lehetőséget teremt arra, hogy autentikus, örök emberi létkérdésekre keressünk némi bizonyosságot.

A helyek száma korlátozott. Telefonos helyfoglalás (sms-ben is) munkanapokon 10 és 16 óra közt a 0752-227011-es telefonszámon. Jegyárak: 15 lej, nyugdíjasoknak és diákoknak 10 lej. Az előadás időtartama 1 óra 30 perc.

A produkció az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jött létre.

a 96 FM-en is. A koncert élőben követhető a www.marosvasarhelyradio.ro honlapon.

Vakációs gyereklklub

A Philothea Klub október 31 – november 4. között vakációs gyereklklubot szervez elemi osztályos gyerekek számára 10-12 óra között.

Jubileumi koncert

A szovátai Intermezzo kamarakórus október 29-én este 6 órától tartja jubileumi koncertjét, megalakulásának 20. évfordulóját ünnepelve, a Domokos Kázmér Művelődési Házban. Az esemény kiállítás megnyitójával kezdődik Mozzanatok a kórus életéből címmel, ezt az ünnepi hangverseny követi.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:

Ferenczi Ilona

LAPSZERKESZTŐ: Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola (közigazgatás), Bodolai Gyöngyi (egészségügy-tanúgy), Farczádi Attila (sport), Menyhárt Borbála (közélet), Mezey Sarolta (közönségszolgálat), Mózes Edith (politika), Kaáli Nagy Botond (kultúra), Nagy Miklós Kund (Múza), Nagy Székely Ildikó (közélet), Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška (közélet), Vajda György (közélet-fotó). KORREKTURA: Horváth Éva, Kiss Éva. TÖRDELES: Iszlai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. FŐKÖNYVELO: Nagy Melinda. REKLAMMENEDEZSER: Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasag.ro tel. 0742-828-647. REKLAM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn tel./fax: 00-40-(0)265-268-854. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia. SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel./fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. A lapban felhasznált hírek az MTI és a MEDIAFAX hírügynökségtől származnak. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével. Nyomda: PALATINO. Tel. 0265/319-930. Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat: zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

6423578000045

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Elbukta a normakontrollt a doktorátusokról szóló törvény

Alkotmányellenesnek minősítette és visszaküldte a parlamentnek a doktorátusokról szóló – a plágiummal szerzett doktori címek visszavonását is szabályozó – törvényt a román alkotmánybíróság tegnap.

A szenátus két hete elutasította az államfő által megfontolásra visszaküldött törvény felülvizsgálatát, a kihirdetésre váró jogszabály ellen azonban mind az államfőt támogató jobbközép Nemzeti Liberális Párt (PNL), mind a szakértői kormány alkotmányossági kifogást emelt.

A szenátus a tudományos címet kibocsátó egyetemek hatáskörébe utalta a plágiumgyanús doktori dolgozatok eredetiségének felülvizsgálatát és a doktori cím esetleges megvonását, az alkotmánybíróság szerint azonban sérti a két-kamrás törvényhozás elvét az, hogy a szenátusban hozott lényegi változásokról a képviselőház tagjai nem szavazhattak.

A parlament a Cioloş-kormány egyik sürgősségi rendeletét használta fel arra, hogy módosítsa az oktatási kerettörvénynek a doktori iskolákra vonatkozó előírásait.

A kormány csak átmeneti jelleggel „avatkozhat be” azonnal hatályba lépő sürgősségi rendeletekkel a törvényhozásba: az ilyen jogszabályokat is utólag megvitatja – megerősíti, módosítja, vagy elveti – a parlament. Ebben az esetben a kor-

mányrendelet szövege már a képviselőházban is jelentős változást szenvedett, az oktatási ügyekben a végső döntést meghozni hivatott szenátus pedig további lényegi módosításokat toldott hozzá.

A jogszabály végső formájába például a korábbi Ponta-kormány egy vitatott rendelkezését is beépítették, amely lehetőséget biztosít a doktori cím birtokosainak, hogy önként lemondjanak a tudományos címről és így próbálják megelőzni a presztízsvesztéssel járó plágiumbotrányt.

A doktori iskolák működésének szabályozása a magas rangú politikusokat ért plágiumvádak miatt kényes kérdés, ugyanakkor a törvény támadási felületet is biztosít a jobboldal számára a Szociáldemokrata Párt (PSD) ellen. Többéves huzavona után a szakértői kormány oktatási minisztere idén megfosztotta doktori címétől Victor Ponta volt szociáldemokrata miniszterelnököt, akinek a disszertációját az újjászervezett Egyetemi Címeket és Okleveleket Tanúsító Országos Tanács plágiumnak minősítette.

A PSD azáltal is érintett a doktori iskolák hitelének megőrzésében, hogy a Romániában alapított magánegyetemek jelentős részének tulajdonosi köre és tanári kara a szociáldemokraták holdudvarához tartozik. (MTI)

Az USA bátorítja a korrupció visszaszorítását

Erősíteni fogja az Egyesült Államok és Románia kapcsolatát az, ha a választások után alakuló bukaresti kormány összetétele a feddhetetlenség és hozzáértés elvét tükrözi – mutatott rá Hans Klemm, az Egyesült Államok bukaresti nagykövete a News.ro hírügynökségnek adott, tegnap közölt interjújában.

A diplomata teljes támogatásáról biztosította Klaus Johannis államfő azon állásfoglalását, miszerint „Romániában nem fog kormányalakítási megbízást kapni elítelt vagy bűnvádi eljárás alatt álló politikus”.

Klemm megszólalása másfél hónappal a parlamenti választások előtt – miképpen Johannes bejelentése is – elsősorban a választási győzelemre legesélyesebb Szociáldemokrata Párt (PSD) elnökének, Liviu Dragneának szól, őt ugyanis áprilisban két év felfüggesztett börtönbüntetésre ítélték az akkori államfő leváltásáról 2012-ben kiírt népszavazással kapcsolatos korrupciós perben. Nagykövete révén az Egyesült Államok

valójában megüzentte Bukarestnek, hogy nem látná szívesen a kormányfői tisztségben Dragneát, vagy akár a korrupciógyanúval vádlottak padjára ültetett Victor Ponta volt kormányfőt. Az amerikai nagykövet arra biztatta a parlamenti képviselőket megválasztására készülő állampolgárokat, hogy feddhetetlen és hozzáértő jelöltekre voksoljanak.

Klemm elismerő szavakkal illette Laura Codruța Kövesit, a korrupcióellenes ügyészség (DNA) vezetőjét, aki szerinte „csodálatra méltó” munkát végzett. Úgy vélte: mivel Kövesi nagyon befolyásos embereket küldött börtönbe, „nem csoda”, hogy sok ellenséget szerzett.

Románia egyebek mellett azzal járult hozzá az Egyesült Államokkal kötött stratégiai partnersége javításához, hogy megerősítette demokratikus intézményeit, az igazságszolgáltatási szerveket, mint például a DNA-t, és így a korrupció elleni harc „valóságos regionális modelljévé vált” – hangoztatta az Egyesült Államok bukaresti nagykövete. (MTI)

Stoltenberg: a NATO Oroszországgal kapcsolatos intézkedései védekező jellegűek

A NATO Oroszországgal kapcsolatos minden intézkedése védekező jellegű, arányos és teljes mértékig összhangban van a szövetség kötelezettségvállalásaival – jelentette ki Jens Stoltenberg NATO-főtisztár Brüsszelben a katonai szövetség védelmi minisztereinek kétnapos tárgyalására érkezésekor tegnap.

Stoltenberg leszögezte, hogy a katonai szövetség lépései válasznak tekinthetők Oroszország katonai kapacitásának régóta tartó, jelentős bővítésére és be nem jelentett hadgyakorlataira. Oroszország megháromszorozta védelmi kiadásait, és sokat költött harcászati eszközeinek modernizálására. Moszkva jelentős számú haderőt csoportosított a NATO-tagországok határaihoz, és az eddig látottak azt mutatják, kész használni is katonai erejét szomszédjai ellen, ahogyan az Grúzia vagy Ukrajna esetében történt – hangsúlyozta a főtisztár.

A NATO aggodalommal figyeli Oroszország fegyverkezését a NATO-tagállamok határain – hangoztatta. A csapatmozgásokra a NATO „megfontolt és felelős módon válaszol” – tette hozzá.

Emlékeztetett arra, hogy a balti államokban és Lengyelor-

szágban a jövő év tavaszától egy-egy NATO-zászlóalj teljesít szolgálatot rotációs állomásoztatás formájában kanadai, amerikai, német és a brit vezetés alatt, továbbá erősíti jelenlétét a szövetség Romániában és Bulgáriában is.

Stoltenberg kijelentette, hogy szükség van a tárgyalások folytatására is Moszkvával az átláthatóság növelése érdekében. Moszkva be nem jelentett, váratlan hadgyakorlatokat tartott, nagyszámú haditechnikát mozgatót, több esetben nyugati határainak közelében, és mindezt nemzetközi megfigyelők jelenléte nélkül – sorolta.

A NATO számára nincs ellentmondás az erős védelem kiépítése és a Moszkvával való tárgyalások folytatása között – szögezte le. Az észak-atlanti szövetség továbbra is elkötelezett az Oroszországgal folytatandó párbeszéd mellett egy szorosabb és építő jellegű együttműködés érdekében.

Újságírói kérdésre válaszolva Stoltenberg aláhúzta, minden tagállamnak, így Spanyolországnak is joga van eldönteni, hogy feltankolja-e a Szíria felé tartó orosz flotta szállítóhajóit. Minden tagállam tisztában van azzal, hogy a NATO aggódik, mert az orosz hajókat polgári célpontok ellen vethetik be Aleppóban – tette hozzá. (MTI)

Moszul ostroma – megpróbálnak a civilek közé vegyülni a dzsihadisták

Ahogy szorul a huok Moszul körül, az Iszlám Állam nevű terrrorszervezet fegyveresei leborotválják szakállukat és megváltoztatják öltözetüket – jelentette tegnap az AFP francia hírügynökség szemtanúk beszámolójára hivatkozva.

Egyikük azt mondta a hírügynökségnek, hogy a szélsőségesek teljesen megváltoztatták külsejüket, el akarnak vegyülni a helyiek között. Az AFP által megkérdezett moszuli férfi azt mondta: szerinte a fegyveresek attól félhetnek, hogy a helyiekétől elütő öltözködésük és szakálluk miatt könnyű célpontok lesznek, vagy egyszerűen a civilek közé vegyülve akarnak megszökni az észak-iraki városból.

Több szemtanú szerint a városban eddig a dzsihadisták jóváhagyásával tevékenykedő szíriai kereskedők a hadművelet kezdete óta egyik napról a másikra eltűntek.

Az iraki kormányerőket immár mindössze öt kilométer választja el Moszul sűrűn lakott, belső kerületeitől. A városban nincs internet, és egyetlen tévéadás sem fogható, de már tisztán hallható a fegyverek zaja, és az Iszlám Állam ellen harcoló nemzetközi koalíció harci gépei is mind alacsonyabban húznak át a város fölött. Mind a helyiek, mind amerikai katonai

források arról számoltak be, hogy az Iszlám Állam sok fegyverese elhagyta Moszul keleti részét, és a várost kettészelő Tigris folyó nyugati partjára vonult vissza.

Az iraki kormány 25 ezer embert mozgósított a város visszafoglalására, az Iszlám Államnak pedig mintegy 3-5000 fegyverese lehet még Moszulban. A legnagyobb gondot a házi készítésű pokolgépek és a szélsőségesek által alkalmazott gerillataktika okozza az előrenyomuló kormányerőknek. A robbanóanyaggal megrakott autókát ráadásul újjabban nem vezetik a nyílt utcán kilométereken át, hanem lesből támadnak velük, az utolsó pillanatban, meglepetésszerűen kihajtva épületek takarásából vagy belsejéből.

Moszulban és környékén körülbelül 1,5 millió ember él. Az ENSZ adatai szerint eddig mintegy kilencezren menekültek el a harcok elől.

„Egyelőre kevés a menekült, mert a Moszulért folyó igazi csata még nem kezdődött el. Hatalmas menekültáradatra számítunk, és a nemzetközi közösség által küldött segítség elmarad a korábban ígértől. Ha semmi nem változik, katasztrófa lesz” – hangsúlyozta az iraki hadsereg egyik magas rangú tisztje. (MTI)

Ország – világ

Hatályba lép

a tb-járuulékpótlási törvény

Az október 24-i román nyelvű Hivatalos Közlöny 842. számában tették közzé és október 27-étől hatályos a társadalombiztosítási járulékok visszamenőleges befizetésére vonatkozó idei 186-os törvényt, amely csupán hat hónapig van érvényben – tájékoztatót Kerekes Károly, a törvényt módosítást kezdeményező és kidolgozó parlamenti képviselő. A törvény lehetővé teszi öt évre visszamenőleg a társadalombiztosítási járulékok befizetését azon személyek számára, akik a nyugdíjkorhatár küszöbén állnak, de nem rendelkeznek a nyugdíjazáshoz szükséges legkevesebb 15 évnyi társadalombiztosítási befizetéssel.

Meleg ételt a diákoknak

A kormány tegnapi ülésén elfogadta a Meleg ételt a diákoknak elnevezésű kísérleti programot, amelybe első körben ötven oktatási intézmény kapcsolódik be. A program lehetővé teszi, hogy az iskolákban meleg ételt vagy élelmiszercsomagot osszanak a tanulóknak. Amennyiben beválik, kiterjesztik az egész országra, és összehangolják a tej-kifli és az iskola-gyümölcs-programmal. Dacian Cioloş kormányfő elmondta, a programot a kormány finanszírozza, de támogatást várnak a helyi hatóságoktól is. (Mediafax)

Vádemelést sürgetnek a Colectiv-ügyben

Elégedetlenségüknek adtak hangot három, a Colectiv-tűzvészben meghalt fiatal szülei az ügyvel kapcsolatos vizsgálat és a felelősségre vonás menetével kapcsolatban. Tegnapi sajtóértekezletükön azt sérelmezték, hogy a három ügy közül egyiket sem tárgyalja még a bíróság, illetve, hogy nem emeltek vádat mindenki ellen, aki felelős volt a tragédiáért. A gyászoló szülők szerint a tűzvész ügyében a Főügyészség, a Katonai Ügyészség és az Országos Korrupcióellenes Ügyészség is nyomozást folytat, de a mentés és kórházi ellátás kapcsán nem indult vizsgálat, az állami hatóságok nem kezdtek hivatalból eljárást. Úgy vélik, a tragédia okai elsősorban adminisztratív természetűek, és a mentés is szervezetlenül, az ilyenkor szokásos procedúra mellőzésével történt. (Agerpres)

Kormánytisztviselők mondtak le

Kilépett a kormányból Cristian Ghinea európai uniós alapokért felelős miniszter, hogy a Mentsétek meg Romániát (USR) párt színeiben induljon a parlamenti választásokon. Döntését tegnap jelentette be. Ciprian Necula, a munkaügyi minisztérium államtitkára, valamint Ionuț Moșteanu közlekedési államtitkár ugyancsak tegnap jelentette be, hogy indul a parlamenti választásokon. Manuel Costescu gazdasági miniszter már korábban otthagyta a kormányt, hogy az USR diaszpórában induló listájának vezetője legyen. (Mediafax-Agerpres)

Motiváció

(Folytatás az 1. oldalról)

szereződéses viszonyban álló plakátoló cég. Állítólag a polgármesteri hivatal utasítására a helyi rendőrség kiszállt a céghez, és 30 ezer lejes bírsággal fenyegette meg, amennyiben nem veszik le az RMDSZ plakátját. Ugye milyen kísértetiesen emlékeztet a marosvásárhelyi két nyelvű utcanévtáblák körüli botrányra? De ugyan-csak „friss” hír, hogy „kifelé a magyarokkal az országból!” rigmussal reagáltak a szebeni CSU szurkolói arra, hogy a Kolozsvári U-BT magyar csatára a bajnokságon szabálytalankodott a szerb Mijajlovicsal. A szlogent több százan átvették a zsúfolásig telt sportcsarnokban. Az incidensről a román sajtó nem számolt be. És egyelőre a szankciókról is hallgatnak az illetékesek.

Ezeket olvasva csak erősödik bennünk az érzés, hogy ha senki más nem is menne el szavazni, az erdélyi magyarságnak muszáj megtennie. Mert nem maradhat parlamenti képviselő nélkül. A magyarságnak az RMDSZ választási programjába foglalt jogos, egy valós demokráciában természetesnek tartott, de mifelénk vörös posztónak számító kéréseit erős parlamenti képviselő nélkül lehetetlen lenne bár csak tárgyalási szintre vinni. Pedig a dokumentum, mint már említettük, csupán élhető jövőről, a politikai és létbiztonságról, közösségi jogokról, identitásmegőrzésről szól. Aminek a 21. században nem kellene utópiának számítania.

Ehhez van szükség a választók támogatására. Ez az igazi motiváció.

Gondozott sírkertek

(Folytatás az 1. oldalról)

karbantartását, amit hat alkalmazott, a sírásók csapata végez. A sírhelyek közötti terület megtisztítása azonban a sírhelytulajdonosok feladata. A tulajdonjog megváltására húszévente kerül sor, 350–900 lej közötti összegért. A megváltási díj nagysága a helyek függvényében változik, illetve az egyházfenntartói járulékot fizetők és a nem egyháztagok számára is más-más díjakkal számolnak. Amint a református temető gondnoka hangsúlyozta, minden-szentek napján, kedden 17 órától Dénes Előd, a Szabadság úti református egyházközség lelképásztora tart istentiszteletet a református temető ravatalozójában. Mivel nem hétfévegére esik november elseje, elképzelhető, hogy szombat-vasárnap könnyebb lesz a parkolás, hét közben nehezebb.

„A sírok közötti takarítás a sírhelytulajdonosok feladata”

A református sírkert szomszédságában található katolikus temető gondnokán Simon Imrét kérdeztük. A hozzávetőleg 3 ha-os sírkertben 3.600 sírhely található, és összesen hat alkalmazott van. Olvasói panasz nyomán érdeklődtünk a gondnoktól a sírok közötti gyomtalanításról. Amint kérdésünkre elmondta, a karbantartási, takarítási munkálatokat négy ember, a sírásók csapata végzi, így a sírok közötti kaszálást, gyomtalanítást nem tudják elvégezni, ez a sírhelyek tulajdonosainak a feladata, akik évente 20 lejt fizetnek a karbantartási munkálatok fedezésére. A sírhelyek megváltása kapcsán azt is megtudtuk, hogy 10-20 évre lehet a tulajdonjogot felújítani. Tízéves időtartamra egy sírhely megváltása 400–700 lej között váltakozik.

A marosszentgyörgyi, somostetői, remeteszei és Jeddi úti városi temetők osztályvezetőjével, Șarlea Cristiannal a Jeddi úti temetőben beszélgettünk. A gondozott, virágokkal díszített nyughelyek ott is a minden-szentek és halottak napi előkészületekről tanuskodnak. Az osztályvezető kérdésünkre elmondta, 5.500 sírhely van a marosvásárhelyi önkormányzathoz tartozó Jeddi úti temetőben, a sírok közötti takarítás a gondnokság feladata, bár sok szabad terület nincs a sírok között, következőképpen a gyom sem nő magasra. Amint kifejtette, 21 lej a karbantartási díj, aki késik a törlesztéssel, annak késedelmi kamatot számolnak fel. Sírhelyeket csak halotti bizonyítvány birtokában utalnak ki, 2013-ig bizonyos feltételekhez kötve (életkor, orvosi igazolás stb.) olyanok is igényelhettek, akik csupán előre meg szerették volna váltani a végső nyughelyet.

Múlt héten, a verőfényes október délelőtti látogatásunk alkalmával a radnóti temetőben többnyire idős emberekkel találkoztunk, akik szeretteik sírját készítették elő a halottak napi megemlékezésére. Oszoli László presbiter a sírkertben helyenként igencsak magasra nőtt gyom miatt szabadkozott. Ez idáig egymaga végezte a temető karbantartását a saját fűnyírójával és saját költségén, bérmentve kaszálta a sírok közötti területeket is, annak ellenére, hogy az egyház gondnokságának kellene elrendelni és megoldani a sírkert karbantartását annak érdekében, hogy a „világításra érkezők ne térdig érő fűben kelljen a szeretteik sírjái eljussanak” – mondta Oszoli Laci bácsi.

Amint Valentin Breținean, a helyi rendőrség vezetője kérdésünkre kifejtette, mindenszentek és halottak napján a testület tagjai nagyobb létszámban és fokozottabban felügyelnek a megyeszékhely sírkertjeinek környékén parkoló gépkocsikra, illetve a forgalmi rendre. A rendőrpáncsnok hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a gépkocsivezetők a parkolással lehetőleg ne akadályozzák a gyalogosforgalmat a járdákon. Mint jelezte, a lehetőségekhez mérten megértéssel kezelik a helyzetet, ugyanakkor fontos, hogy mindenki elővigyázatos legyen, a gépkocsivezetők, gyalogosok egyaránt egymásra is legyenek tekintettel.

Öngól a javából

Makkai János

Talán már emlegettem, hogy az ember nem tehet a képzettségéről – hol, mikor, miről mi jut eszébe? Azok csak úgy jönnek, s aztán meggyűjtik a bajunkat, mert nem hagynak nyugton, amíg gondolatban nem járunk a végükre. Persze, miről másról, mint politikáról van szó...

Szóval azok a fránya óriásplakátok, amelyeket az RMDSZ helyezett el Nagyvárad meg Kozlovár környékén. Mint várható volt, módfelett felkeltették a médiának nevezett, jól érzékelhetően elkötelezett polgárszédítő eszközök egy részének az érdeklődését s onnan tovább az illetékeseké. Ilyen manna aligha számítottak azok, akik jó ideje azaz törték a fejüket, hogyan is akadályozzák meg a választások után esetleg lehetőségként felmerülő RMDSZ–PNL (plusz az el- és kimaradhatatlan Johannis) frigy létrejöttét. Ez a PSD-nek állt leginkább érdekében, hiszen ők is kerülhetnek olyan helyzetbe, hogy szükségük lenne az akárhány tagúra sikeredő magyar frakcióra a kormányalakításhoz. Az úgy azért lett már most „ügy”, mert az eléggé szertelenül lavírozó RMDSZ sejtetni (vagy még több, mert nem látok a kulisszák mögé) engedte, hogy szívesen paktálna le (nem há-

nyavetiségből használom ezt a kifejezést! Ha lesz rá érkezésem, meg is mondom az okát) a „partidul meu” egylettel.

Akik eddig esetleg megtisztelték a figyelmükkel, tudják, hogy nemrégiben már kifejeztem kétségeimet a szellembéleltre lyuggatott liberális párttal való szövetkezés értelméről. Árnyéka sem lehet az egykori nagy múltú pártnak, hiszen már azt sem tudják, hogy miért is liberálisok. Azzal van látszólag szerencsénk, hogy Johannis elnök a Gorghiu pártelnök módra imádott mentoruk. Ez azért csupán látszólagos szerencse, mert Johannisnak szintúgy fogalma sincs a liberális gondolkodás mibenlétéről. Elég, ha nála mint „kisebbséginnél” esetleg érdeklődünk a kisebbségeket megillető jogok felől. Inkább ne tegyük, ne bolygassuk a nagy csinnadrattával két éve Székelyföldön hiszékenyen rá szavazók lelkiállagát...

De hogy szavamat ne felejtsem, sort kerítenék a már emlegetett képzettségűre. Valamikor a hetvenes években keringett Marosvásárhelyen az enyhe kárörömmel terjesztett történet egy, a saját kertjében lévő fákat „kozmetikázó” polgártársunk „esetéről”. Talán elkalandoztak a gondolatai, talán nem, de történt, hogy felült egy ágra, amelyet nekilátott fűrészelni a törzs felőli oldalán. Ami sikerült is, mert

egyszer csak leszakadt alatta az ág, ő meg a földön találta magát, amíg nem jötték érte, hogy elvigyék gipszkötésért a legendás Gipszes Palihoz...

Eddig a képzettségű. S most már joggal kérdezheti a kedves olvasó, hogy mi köze ennek a történetnek az RMDSZ rajtaütésszerűen elhíresült óriásplakátjaihoz. Elmondom: mesteri demonstrációja

Vélemény

annak, hogy hogyan kell kivédhetetlen öngól rúgni! Persze, mondhattam volna egyszerűbben is, hiszen, legalábbis a labdarúgáshoz értők, emlékezhetnek arra a páratlan kapusbravúrra, amikor az illető olyan lendülettel dobta előre a labdát, hogy az egyenesen a saját hálójában kötött ki. Így került most az RMDSZ térfeléről az RMDSZ kapujába a labda.

Tehát vissza a politikához. Ha valaki idejekorán belegondol, rájöhetet volna, hogy egy olyan óriásplakát, amelynek az üzenetét a legcsekélyebb szellemi erőfeszítés nélkül akár tucatnyi módon lehet félreértelmezni, nem marad visszhang nélkül magyar- és RMDSZ-ellenes körökben. Az már csak „ráadás”, hogy a rosszindulatözön- nel szemben az RMDSZ annyit haboghat most: mi mindössze azt

Hogyan nyerhető meg a választás?

A kérdés azóta foglalkoztatja a politikai emberiséget, amióta felfedezte és kidolgozta az első (szabad) választási és ezzel együtt a nem szabad, de nagyon is óhajtott családi rendszert. Ebben a szabad választásban még nincsen benne az a dilemma, ami elé az Úr Ádámot állította, amikor rámutatott a paradicsomi kínálatra, és arra biztatta az örökkévalóság urnája előtt habozó első és előembert, hogy válasszon magának feleséget.

Azt meg álomban sem gondoltam – bár emlékeztetni szeretném minden olvasómat, hogy ritkán szoktam álmodni, merészt és nagyot szinte soha (nyugdíjas-ként?!) –, hogy egy klasszikus vicchelyzetre a bizánci ortodoxia a politikai propagandával szövetkezve rá tud tromfolni. Az eredeti egykori vicc úgy szólt, hogy a Ford/MGM stb. nagy autókonzern képviselője egymillió aranydollárt ajánl föl a pápának, ha az Urbi et Orbi apostoli áldás végén arra biztatja a világot minden tájáról összegyűlt híveket, hogy vásároljanak amerikai gépkocsit. A szentatyá természetesen hallani sem akar erről a pimasz kérésről, pedig ugyancsak ráférne a Vatikánra egy kis dollárinjekció.

A felsült ügynök bánatosan ül az utolsó padsorban, amikor egyszer csak megüti fülét a bibliai ige arról, hogy legyen világhosszág – Fiat lux!

Mire irigyen felsőhaj: vajon az olaszok mennyivel kenték meg a szentatyát?

Nos a Regátban, de nem csak, hiszen már Hunyad megyében is elterjedt az a furcsa szokás, hogy élő jötevőkről, politikai önjelöltekről, pártok által felkeltett fel-felvalkodottokról manapság is, akárcsak a gótika vagy a reneszánsz idején a középkorban, portrét festenek, és azt a templomban kiállítják, bekerül az ikonok, falképek közé. A régi mesterek egész pontosan még önmagukat is odafestették, azzal a lényeges különbséggel, hogy „elkeverték” a világi személyeket a szentek közé, rájuk is valamely szent vagy bémész szerepét osztották, máskor az oltárkép szélére festették a könyörgő és alázatos jötevő adományozót, akinek az úr és szolgálói módfelett örülnek.

Ezúttal viszont a jelölt, a tanácselnök, alelnök, a falu/városka polgármestere, a szenátor vagy aranyaszájú képviselő arc-

képe, egész alakos portréja kerül megfestésre a bizánci festők és pancserek színes vásári modorában, akinek aztán a mandátumát, nevét, telefonszámát vagy e-mail-elérhetőségét is aranyozott betűkkel – örök tanulságul – odafestik. Ha megbukik vagy letartóztatja a DNA (korrupció elleni hajtóvadászati osztály) és jogerős bírósági ítélet is született ügyében évekig tartó szabadságvesztéssel súlyosbítva, akkor sem törlik le a falról, a fülkéből, pronóoszól, nem vakarják ki az ikonasztázt vértanúit közül, hiszen ő is vértanú

Csütörtöki kimenő

– Sebestyén Mihály rovata –

(vagy koronatanú, itt mindegy), mert az egyház nem felejt, nem választástól választásig tart emlékezetet: aki egyszer jót tett, az olyan, mintha megvásárolta volna a legjobb zsölyt a szentek párházában.

Ha most már a nap bármely órájában betérnének a hívek, a manipulálандók, útmutatásra vágyók, a tévelygők, bizonytalanok és pártsovágók (sóvágók a Söhivatalból) a szentekkel és tanácsi oroszlanokkal parolózó imatóriumba, mindig tudni fogják, kire kell odafigyelni, szavazni, sőt még a pártjelkép is észben tartható, amennyiben felkerül a kandidátus mellé. (In hoc signo vinces.)

A püspökségek és érsekségek nem szólnak a szokás terjedése, elburjánzása ellen. Valószínűleg dörzsölik a kezüket, és a támogatásért, amivel az égieknél közben járnak, nem sok fizetség az arckép. Idővel lekopik, újat lehet festeni, a templomfestőknek feljött a napjuk, nem futnak el Nyugatra epret vagy padlizsánt hamisítani, hanem itthon virágoztatják fel az amúgy sem haldokló egyházművészetet és giccsparadét. Nem kell attól tartani, hogy fel lép egy új Luther a bűnbánó cédulák árusítása ellen. Ezt csak a művészet bánja. Azzal meg ki törődnek?!!

Mindenesetre Cato Maior módjára, aki minden beszédét a fórumon vagy a szenátusban úgy végezte, hogy felhívta a közönséget Karthágó lerombolásának szükségességére – és itt visszatérnek régi vesszőbészemhez, Floriához, és megnézném politológusokkal és más elemzőkkel a főtér és a város összes ortodox templomát, hátha ott van a képe az örökös polgármesternek Szent Bandarázs és Nagyboldog Teofax között, s ez volna a titka megújrázott választási győzelmeinek...

den, ami öröközöld, az „sohanapján” kerül napirendre. Ha. Mert, mint nem eléggé köztudott, a tavasszal vagy egy kicsit később született egy talányos egyezség az erdélyi magyar pártok között arról, hogy az autonómia mint pártközi vitatéma nem fog szerepelni a választási kampányban. De ki akart „pártközit”, hiszen nem egymással kellene vitakozzanak, hanem azokkal, akikkel „esetleg” valamit el lehet(ne) érni. A „homokozóban” arról vitázni tényleg fölösleges időtöltés, mindenkinek megtelik szeme, szája homokkal, s lesz belőle haddelhadd! – miközben senki nem tud arról bármi újat mondani...

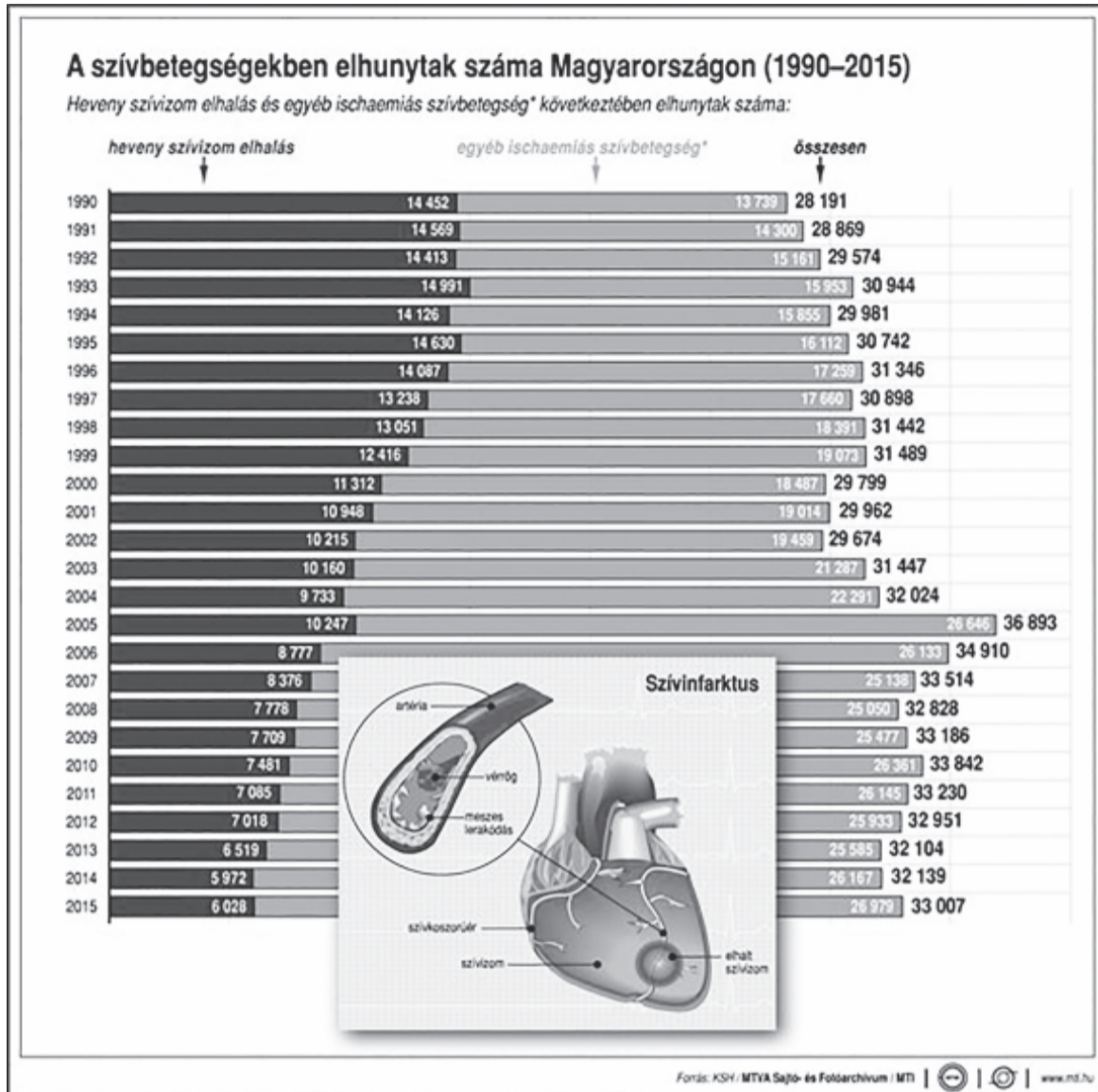
A végén jövök rá, hogy mégsem volt véletlen, amivel indítottam. Ez az egész dolog a képzettségéről szól, hiszen megtudtuk s még megtudhatjuk, hogy másoknál hogyan is működik, ki mivel mire képes jutni a legelmebb spontaneitással. Érdekes.

Ui.: Olvasom, hogy az illetékes hatóság leszedeti a szóban forgó plakátokat. Ez jót tehet a „felejtésnek”, ami a választások utáni pártközi alkuk során jelenthetné némi mozgásteret. Talán, teszem mindjárt hozzá, mert a jelek szerint vannak még, akik szavazatszerző megmondolásból szívesen „elragódnak” az ügyön. Egy kis hazafias demagógiával mifelénk jól pótolhatók a választóknak szóló érdemi üzenetek is...

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Sokat fejlődött a pikkelysömör gyógyítása

Sokat fejlődött a pikkelysömör (psoriasis) gyógyítása – közölte a Semmelweis Egyetem psoriasis centrumának vezetője az M1 aktuális csatorna műsorában a pikkelysömör közelgő, október 29-ei világnapja alkalmából.

Holló Péter elmondta, hogy míg régebben az érintetteknek kenőcsöt kellett használniuk a beteg bőrfelületeikre, ami sok időt vett

igénybe és összekoszolta a ruházatot, mára teljesen új készítményeket fejlesztettek ki. Ezeket általában injekcióval vagy infúzióval juttatják a szervezetbe, de olyan gyógyszerek is klinikai vizsgálati fázisba jutottak már, amelyeket szájon át lehetne szedni – tette hozzá.

A szakértő azt mondta, hogy Magyarországon a népesség 1,5-2 százaléka, 150-200 ezer ember

sz szenved pikkelysömörben, Európában pedig több mint 10 millió. Hangsúlyozta: a psoriasis genetikailag meghatározott, és régen is előfordult, tehát nem civilizációs betegség.

Az érintettek életminőségét nagyon rontja a kór, amely elsősorban bőrelváltozással és ízületi fájdalommal jár, nehezítve a társaságba járást, korlátozva a mozgást – tette hozzá.

A lejárt szavatosságú gyógyszerek sorsa

Romániában az érvényben lévő törvénykezés hiányossági miatt nem gyűjtik be a lejárt szavatosságú gyógyszereket a lakosságtól, annak ellenére, hogy egy olyan hulladéktípusról van szó, ami a talajba vagy a vízbe jutva szennyezi a környezetet. A magyarországi gyakorlatban a patikákban leadhatók a lejárt készítmények, nálunk viszont a gyógyszertárak nem veszik át, így a használatra már nem alkalmas orvosságok a háztartási hulladékkal együtt a kukában végzik.

Menyhárt Borbála

A napokban egy idős hölgy jelezte szerkesztőségünknek, hogy a nagytakarítás során néhány doboz lejárt szavatosságú gyógyszert gyűjtött össze, és hogy ne dobja a kukába, megpróbálta leadni az egyik gyógyszertárban, viszont elutasították. Az idős hölgy szóvá tette, nem merte eldobni a tablettákat, mivel a hulladéktárolóban, ahová a háztartási szemetet hordják, naponta látni négy-öt éves gyerekeket kukázni, és attól tartott, hogy így valamelyik gyerek kezébe kerülhet az általa eldobott orvosság.

A gyógyszertárak engedélyezését szabályozó 2009. évi 962-es miniszteri rendelet csupán annyit ír elő, hogy a patikáknak rendelkezniük kell egy kijelölt hellyel, ahol a lejárt határidejű és a megsemmisítés érdekében összegyűjtött gyógyszereket tárolják, viszont nem tér ki arra, hogy utólag hogyan kell kezelni ezeket a gyógyszereket, arra sem, hogy kit terhelnek a megsemmisítéssel járó költségek, továbbá büntetéseket sem helyez kilátásba azoknak, akik nem tesznek eleget az előírásnak. Az sincs pontosan leszögezve, hogy például a megőrzött számla alapján a vásárlók csak oda vihetik-e vissza, ahonnan vették a gyógyszert, vagy más patikákban is leadhatók.

A gyógyszertárakra nézve körülményes és költséges folyamat, és rengeteg papírmunkával jár a raktárban lévő, szavatosságukat veszítő gyógyszerek kezelése. Egy megsemmisítést végző céggel van szerződésük, amely bizonyos időközönként átveszi a lejárt szavatosságú készítményeket. Egy neve elhallgatását kérő marosvásárhelyi gyógyszerész lapunknak elmondta,

a kisebb gyógyszertárakban előfordul, hogy a tulajdonos úgy dönt, hogy a törzsvásárlóktól átveszi a lejárt szavatosságú gyógyszereket, viszont a patikák nagy részében elutasítják a csomag orvossággal a kezében betérő magánszemélyt, ugyanis pénzt nem kérhetnek az emberektől, így a visszaváltás költségei őket terhelik.

Magyarországon jól működik a rendszer

Magyarországon, valamint az európai országok nagy részében jól működik ez a rendszer, mindenik gyógyszertárban vannak erre a célra elhelyezett gyógyszergyűjtő dobozok, ahol a lakosság megszabadulhat a lejárt szavatosságú készítményektől. Ha ezek megtelepednek, veszélyeshulladék-égetőbe szállítják és megsemmisítik, így nem terheli a környezetet. A Maros Megyei Gyógyszerészkamara régóta prioritásként kezeli ennek a kérdésnek a megoldását, a cél az, hogy a törvényhozók végre dolgozzanak ki egy pontos eljárást, aminek alapján meg lehetne szervezni, hogy a patikákban leadhatók legyenek a lejárt szavatosságú gyógyszerek. Radu Nicoleta, a Maros Megyei Gyógyszerészkamara új elnöke lapunknak megerősítette, a jelenlegi romániai helyzetkép valóban az, hogy törvénnyel részben van csak szabályozva ez a kérdés, nincsen egy erre vonatkozó, pontosan kidolgozott előírás, ezért a patikák nem veszik át a lejárt készítményeket. A megsemmisítésre szánt gyógyszerek esetében a patikáknak bizonyítaniuk kell ezek származását, viszont egy magánszemélytől átvett orvosság esetében erre nem adódik lehetőség.

Kivételt képeznek a pszichotróp készítmények, illetve a rákos betegeknek szánt fájdalomcsillapítók, azaz a sárga és zöld receptre kiváltott gyógyszerek, ezeket ugyanis minden esetben visszaveszik a patikák – hangsúlyozta az elnök. Mint mondta, dolgoznak azon, hogy a törvény módosítva legyen úgy, hogy pontos előírások szabályozzák ezt a kérdést.

A patikák ugyanakkor azt is nehezményezik, hogy bár nem gyártók, mégis nekik kell legyen szerződésük a lejárt gyógyszerek megsemmisítését végző szakcégekkel. A szakmabeliek javaslata az, hogy a lejárt gyógyszerek magas költségekkel járó megsemmisítésében vállaljanak szerepet a gyógyszergyárak, a nagykereskedők és a teljes ellátólánc egyaránt.

Közeleg a rezidensvizsga

November 20-án szervezik meg a rezidensvizsgát az ország hat egyetemi központjában. A sajtótervezés október közepén tette közzé a betöltésre váró helyek és posztok jegyzékét. Újdonság, hogy idén hat új szakra is lehet pályázni.

Az Egészségügyi Minisztérium honlapján közzétett közlemény értelmében a rezidensvizsgára november 20-án kerül sor a bukaresti, marosvásárhelyi, kolozsvári, craiovai, temesvári és jászvásári egyetemi központokban. Idén újdonság, hogy a rendszerben mutatkozó igényeknek megfelelően új szakosodási lehetőségeket kínálnak a pályakezdőknek: gyermekkardiológia, gyermek-gasztroenterológia, gyermeknefrologia, gyermek-onkematológia, gyermek-tüdőgyógyászat és klinikai mikrobiológia szakterületeket is választhatnak a sikeresen vizsgázók.

A vizsgára október 28-ig lehet beiratkozni a megyei közegészség-

ügyi igazgatóságok székhelyén, az ehhez szükséges iratsomók tartalmára vonatkozó információk a www.rezidentiat.ms.ro honlapon érhetők el.

Az Egészségügyi Minisztérium október 14-én tette közzé a betöltésre váró helyek és posztok számát, ez utóbbi esetben a jelölt az állást meghirdető intézménnyel előre szerződést köt, és a rezidensi évek lejárta után ott fog dolgozni szakorvosként.

A jegyzék szerint országszerte 3000 rezidenshely várja az általános orvosi szak végzőseit. Marosvásárhelyen – mint egyetemi központban – a különböző szakterületeken 292 helyre pályázhatnak a leendő rezidensek, a legtöbb, azaz 30 hely a sürgősségi orvoslás szakterületén van meghirdetve, de többek között 21 belgyógyász és 18 aneszteziológus is kerestetik. A posztokat általában kisebb vidéki kórházak hirdetik meg. A leendő fogorvosok számára országszerte 240, a marosvásárhelyi egyetemi központban 18, a gyógyszerészeknek pedig össze-

sen 126 rezidensi helyet hirdettek meg.

Idejétnél rezidensvizsga

Az Agerpres hírügynökség szerint a hónap elején Marosvásárhelyen megszervezett gyógyszer-gazdaságtani és egészségügyi menedzsment konferencián Raed Arafat hangsúlyozta: „A rezidensvizsga fölött már eljárt az idő, lassan el kellene kezdeni más megoldást keresni helyette, főleg azokon a területeken, amelyeken szakemberhiány van. Románia az egyetlen ország, amely hat év egyetem után kiszorítja a pályáról a fiatal orvost, ha nem sikerül a rezidensvizsgálata. Lehet, hogy aznap éppen fáj a feje, nem értezte jól magát, azért nem teljesített jól.

De nem kellene elfelejteni, hogy orvosi diplomája van. És akkor jönnek más országok, befizetnek nekik egy-egy nyelvkurzusra, és vizsga nélkül felveszik őket a rezidensképzésre. (...) Évről évre több száz orvost veszítünk el így” — fogalmazott Raed Arafat.

Illusztráció

Felhívta továbbá a figyelmet arra, hogy Olaszországban nagyon sok orvos vonult nyugdíjba az utóbbi időben, így most az ország nemcsak egészségügyi asszisztenseket, hanem orvosokat is toboroz, és várhatóan sok fiatal romániai szakember fog jelentkezni felhívásukra. Arafat szerint az ország személyzeti politikájáért felelős

személyeknek meg kellene érteniük, hogy sokkal rugalmasabb és előrelátóbb rendszerre van szükség. Mint mondta, a rezidensvizsgának egyfajta beszélgetésből, interjúból kellene állnia, majd félévonta, évente fel kellene mérni a fiatal orvos tudását, mint ahogyan az Németországban vagy Magyarországon történik. (menyhárt)

A tamburás öreg úr (II.)

Szilágyi Mihály

*Az öreg úrnak van egy tamburája,
S mikor az ihlet s unalom megszállja,
Veszi a rozszant, kopogó eszközt
S mulateja magát vele négy fala közt.*

*Nem figyel arra deli hallgatóság,
Nem olyan szerszám, divata is óság:
Az öreg úr, (fél-süket és fél-vak),
Maga számára és lopva zenél csak.*

*Ami dalt elnyűtt ez az emberöltő,
S mit összelopott mai zene-költő,
Öreg úrnak egyről sincs tudomása;
Neki új nem kell: amit ő ver, más a'.*

*Mind régi dalok, csuda hangmenettel:
Váltva kemény, lágy, – s magyar a némettel; –
Hegyes-éles jajja úti betyárnak,
Ki hallja szavát törvényfa-madárnak.*

*Nyers, vad riadás... mire a leglágabb
Hangnembe a húr lebukik, lebágyad,
Ott zokog, ott csúsz kigyó-testtel...
Hol végzi, ki tudná? nincs az a mester:*

*Majd egyszerű dal, édesdeden ömlő
– Tiszta remekké magába' szülemelő –
Pendül, melyen a tánc tétova ringat,
Mint lombot a szél ha ütemre ingat.*

*Olykor egy-egy ének nyújt neki vigaszt;
A hitújítás kora szülte még azt:
Benne a tört szív, bünt-vallva, leverve,
Vagy erős hittel Istenhez emelve.*

*Mindezt öregúr, nem mintha kihozná
Kopogójából – csak képzelet hozza;
S ha nem sikerül kivitelben a dal:
A két öreg szerszám egymásra utal.*

*De azért nem tűri rajta meg a port;
Emlékezetes neki minden akkord;
Egy hang: s feledett régi dalra émed –
Szövege cikornyás, dallama német.*

*Az öreg úr így, dalai közt élve,
Emlékszik időre, helyre, személyre:
Kitől, mikor és hol tanulta, dalolta
Ezt is, amazt is, gyermekkorra óta.*

*Néha egy új dalt terem önkint húrja,
S felejté legott, már ő le nem írja;
Később, ha megint eszébe ütődik:
Álmodta-e, vagy hallotta? – tűnődik.*

*Sokra bizony már alig viszi dalgát:
Ő is „minden nap feled egy-egy nótát”;
Nem is a művész babérja hevíti,
Csak gémberedő ujját melegíti.*

*Gyakorold is, amit valaha tudtál,
Hasznát veheted, ha nyomorba jutnál;
Ha kiülsz, öregem! vele útfélre,
Hull tán kalapodba egy-egy fillérke.*

(1877. július 12.)

Gitár, kedves gitár! Rólad és önmagáról írta Arany János zenés önéletrajzát. És hogy bebizonyítsa, nem csak amolyan húrpengető öreg koldussá vált, saját dalokat is szerzett. 19 dalról tudunk, amelyeket 1874-től haláláig komponált saját, valamint Petőfi, Amade László, Kölcsey Ferenc és Bartalus István verseire. Néhány dalának nem ismerjük a szövegíróját. Két olyan dalt is szerzett, amelyet mindenki ismer, és legtöbbször népdalnak nevezik. Az egyik: *Zöld erdőben, zöld mezőben sétálgat egy páva*, a másik pedig a híres *Erdő mellett estvéledtem* kezdetű dal, amelyre maga Kodály talált rá „népdalként” Pásztón 1922-ben. Ezt később fel is dolgozta *Esti dal* címmel. Tény, hogy a tizenkilenc dal közül nem mindenik állta ki az idő próbáját, de amelyek fennmaradtak, bizonyítják komponistájuk zenei képzelőerejét.

További érdekesség, hogy csak a költő halála után derült ki a zenei „karrier”, ugyanis Bartalus István 1883. január 31-én a Kisfaludy Társaság ülésén számolt be a dalokról. A következő évben Bartalus zongorakísérettel látta el a dalokat, és kiadták őket. „A kvart alakú kötet Erzsébet ausztriai császárné és magyar királyné ő felségének van ajánlva. A képek Gyulai László jellegzetes rajzai” – írta Lakatos Vince. Milyen alak a kvart? A válasz: a nyomdai papírt kétszer merőlegesen összehajtva négy lapot alkotó papírlevelet kapunk. Nyomatás és kötés után ezeket fel kellett vágni.

Újabb érdekességek még évtizedekkel később is megjelentek Arany János zenei foglalkozásáról. Kodály elhatározta, hogy feltérképezi Nagyszalonta népdalvilágát. Hallott arról, hogy a költő diákjaival végeztetett némi kutatást, de csalódnia jegyezte meg, hogy nem alapos munka, mert hiányzik a dallam és az adatközlők neve, valamint a gyűjtés dátuma. Így Kodálynak nem maradt más lehetősége, mint újra eldölni, hogy minél több éneket. Si-

került is 353 dallamot lejegyeznie, ezek többségét fonográf-hengerre is rögzítette.

A döbbenet 1917-ben következett be. Nagyszalontán ünnepeket terveztek a költő születésének századik évfordulójára. Ekkor került elő Arany rejtett kincse, a kottás kézírata, amely 148 dalt tartalmazott. A meglepetés akkora volt, hogy nem tudtak mit kezdeni a felfedezéssel, és csak 1952-ben jelenhetett meg Kodály Zoltán és Gyulai Ágost jegyzeteivel. Ekkor írta Kodály: „Senki sem veheti túlzásnak, ha azt mondjuk, súlyos mulasztás volt 80 esztendeig kéziratban hevertetni e gyűjteményt”.

Arany gyűjteménye egyedülálló a korszakból. „1952 óta tehát hozzáférhető ez a kincs, ami nemcsak azért értékes, mert a lejegyzője egyik nagy költőnk, hanem azért is, mert ebből az időből hasonló, dallamokkal ellátott daloskönyvet alig ismerünk. Arany János előfutára lett ezzel a rövidesen színre lépő nagy népzene-kutatóknak” – írja Duspín Pál.

Bátran nevezhetjük Aranyt nemcsak költőnek, hanem népzene-kutatónak, és egy kicsit dalszerzőnek is. És ha valamikor az Esti dalt énekeljük, jusson eszünkbe, hogy ez a melódia minden magyar közös kincse, olyan műdal, amely megérdemli, hogy népdalként szálljon szájról szájra!

Civilizációs ártalmak

Milyen sportot űzzön a gyerek?

Bogdán Emese

(Folytatás

az október 13-i lapszámából)

A szakemberek egyöntetű véleménye szerint, az egészség megőrzése céljából, a különböző korosztályoknál olyan sportfoglalkoztatást kell választani, ami megfelel a növekedési periódus fiziológiás jellemzőinek.

3-4 éves korban javallottak a szimmetrikus mozgások, melyek mindkét agyfélteke működését igénylik. Ebben a korban a gyerek figyelme, türelme korlátozott, nem igényli a hosszabb, monoton racionális utasításokon alapuló mozgást. Legjobb, ha vízhez szoktatásra, illetve úszásra iratják be. A tornát is el lehet (már óvatosan) kezdeni, fej-

leszti a koordinációt, erősíti az izomtónust, önbizalmat ad. A szíes alapjait is le lehet rakni játékos gyakorlatokkal. 4 éves korban heti egy alkalommal el lehet járni klasszikus balettre is, de rendszerességgel csak 8 éves kor után. A balett nagyszerű önbizalom- és testtudatfejlesztő, sportra, művészetre nevelő kreatív tevékenység. A korcsolyázást is el lehet kezdeni az ismerkedés szintjén.

5-6 éves korban előnyt élveznek a kifejezetten mozgáskoordinációt fejlesztő gyakorlatok. A testséma-fejlesztés már óvodáskorban fontos. Bármilyen mozgásra alkalmas a tükörben végzett gyakorlás. A gyermeknek meg kell ismernie a saját testét, a testrészeinek egymáshoz való viszonyát, térbeli elhelyezkedését, ami előkészíti a térbeli alkal-

mazkodást, és akkor már rátérhetünk a labdajátékok alapjainak megismertetésére, valamint az úszásnemek elsajátítására. Az úszás az egyetlen sportág, amely légzésszabályozásra kényszerít. A ritmikus tempózás, a merülés-kiemelkedés és lélegzetvétel váltakozása révén a tüdő nagy tréningnek van kitéve, úgy, hogy felső és alsó testre egyforma munka hárul. Emellett szinte az összes izmot igénybe veszi, és az egész testet harmonikusan fejleszti. A legősibb, legtermészetesebb koordinációfejlesztő mozgásforma.

Javallott a kosárlabda is ebben a korban az ismeretszerzés szintjén (helyváltoztatás labdával, térbeli tájékozódás, fogás, dobás stb.)

6-7 éves kortól meg lehet kezdeni a labdarúgást is, mely bármely csapatjátékhoz később alapul szolgálhat. A cselgáncs szintén elkezdhető elemi szinten, nagyszerű koordinációfejlesztő, önbizalom-erősítő. Ugyanakkor a bátorság, tisztesség, szerénység, becsületesség, küzdőszellem kialakítását szolgálja.

7-8 éves korban el lehet kezdeni az atlétika, küzdősportok gyakorlását. A törzs izomzatát egyenesen fejlesztő foglalkozások ajánlottak. Folytatódhat a kosarazás, kézilabdázás, de csak heti egyszer és nem versenyszerűen. A szakemberek óva intenek az egykezes sportágaktól ebben a korban. A személyes

tanácsadás, az egyéni edzésprogram is fontossá válik. Ebben a korban már megerősödnek az egyéni sajátosságok, tisztán látjuk, miben erős, miben gyengébb a gyerek.

9-10 éves korban az aszimmetrikus mozgások fejlesztése kell hangsúlyt kapjon, ekkor különböző módon terhelődik a test és az agy két oldala. Itt már bejöhethet a tenisz, a vívás, a snowboard. A fizikai erőnlétet is fejleszteni lehet, és a versenysportok is elkezdhetők.

10-11 éves kor után maximálisan előtérbe kerül a személyes tanácsadás, az egyéni edzésprogram tervezése a különböző sportágakban, a következtetesség, kitartás jegyében. A csapatsportokban gyakorta már ebben a korban leigazolják a gyereket, ami az erős eredményeképpen hatásra sokszor negatív következményeket von maga után. Arra a kérdésre, hogy mit sportoljon a gyerek, Magyarországon már 2007-ben megszületett a tudományos válasz a Sport Navigátor program létrehozásával, ahol tudományos módszerekkel (antropometriai, mozgásszervi, pszichológiai vizsgálatok segítségével) megállapítják a gyerek fizikai és pszichikai tulajdonságainak megfelelően, melyik sportág javallott neki, hol érhet el sikereket. Ugyanakkor kiszűrődnek a fejlődési rendellenességek, a hanyag tartás vagy a gerincproblémák is. Fel kell hívni a szülők figyelmét arra, hogy egyes sportok – talajtorna, súlyemelés, testépítés – korai intenzív tréningezéssel gátolják a növekedést. A túlzott izomerősítés a gyermek növekedési szakaszaiban a csont és ízületi kapcsolódások sérüléseit okozhatja.

Mielőtt belevágnánk a szakadásokba, felvállalnánk egy sportágat, alaposan vizsgáljuk ki a gyerek egészségi állapotát, felépítését, szív-működését. E vizsgálatok alapján a szülő tiszta képet nyer gyermeke képességeiről, egészségi állapotáról, sportbeli irányultságáról, és el tudja dönteni, melyik a legmegfelelőbb sportág a számára, mihez van tehetsége. A romániai versenysportokban alkalmazott szelekció – pontos mérések hiányában – sajnos sok kívánnivalót hagy maga után, sem a sport, sem a gyerek javát nem szolgálja. Ez úgy működik, hogy a gyereket a szülő beiratja arra a sportágra, ami akkor jó hírnevű, aztán évekig oda jár.

Az edzők részéről a szelekció abban merül ki, hogy eljárnak az iskolákba, kiválogatják a szemre ügyes, „jó futó” gyerekeket, és sokszor előfordul, hogy mérések hiányában problémás gyereket is bevalogatnak. Így történhet meg, hogy lúdtalpas gyereket évekig korcsolyáztatni, hokizni járatnak, ami ellenjavallt neki, vagy kis termetű, gyenge csontozatú gyereket fogadnak be sifutásra, s az eredmények elmaradnak, de emellett a nagy hajtás következtében a szervezet rak-tárai kiürülnek, és működési zavarok lépnek fel. Helytelen a korai eredményhajszolás, amely Romániában főleg a csapatsportok esetében követhető. A korai versenyztetés, a túlhajtás pár év alatt kiégeti a gyereket, s amikor tényleg bizonyítani kéne (nagyobb korosztályoknál), az eredmények elmaradnak. Hogy mi lapul az érmek mögött, avagy a verseny sport hátulütőiről a következőkben.

Az „üres” idő áldása Szorongó kamaszok

Tövíg rágott körmök, karikás szemek, ingerült, tétova mozdulatok – nemcsak az időről időre frissített felmérések figyelmeztetnek, mindennapi valóságunk is azt tükrözi, hogy a tizenévesek a leginkább stresszes korcsoportok közé tartoznak. A jelenség lehetséges okairól, az intő jelekről és a megoldási lehetőségekről Kovács Emese iskolapszichológussal beszélgettünk.

Nagy Székely Ildikó

– Kisdiákokkal és felső tagozatosokkal is foglalkozol. Tapasztalataid szerint melyik életszakaszban jelentkezik leginkább a stressz?
– Minden korcsoportnál előfordulhat, de talán az ötödikeseknél a legszembetűnőbb. Minden váltás, átmeneti időszak stresszforrás lehet, az előkészítő osztályba kerülő gyerekeknél azonban ez mégsem annyira gyakori. Akkor még főleg játsszal, ismerkedéssel telnek a tanórák. Ötödiktől az I–IV. osztályos minősítések helyét átveszik a jegyek, ugyanakkor egyszerre több tanár elvárásaihoz kell igazodni. Ez sokszor a szülőket is megviseli, a felnőttek szorongását, kudarcotl való félelmét pedig a gyerek is átveszi.

– Mi a helyzet a nagyobbakkal, a továbbtanulást eldöntő vizsgák előtt álló nyolcadikosokkal?
– Rajtuk nem mindig vevődik annyira észre, hogy stresszesek, mi több, néha úgy tűnik, hogy nem is érdekli őket az egész. Ennek az a magyarázata, hogy a hetedik,

nyolcadikos kamaszok gyakran hátrítanak. De ismerek olyan diákokat is a nagyok közül, aki azzal keresett meg, hogy vizsgahelyzetben rendszerint leblokkol.

– Milyen más tünetei lehetnek a stressznek?
– Alvászavar – nyugtalan alvás, álmatlanság – is előfordulhat, aminek következtében csökken a koncentrációs készség, figyelemzavar alakulhat ki. A kialvatlanság ugyanakkor felfokozza a viselkedésbeli jellemzőket, a mozgékonyabb gyermek hiperaktívan kezd viselkedni, a visszahúzódnóbb természetű még zárkózottabb lesz. Impulzuskontroll-zavar is felléphet, ez azt jelenti, hogy a gyerek nem tud uralkodni a késztetésein, például mindent kimond, ami eszébe jut, zavarja a tanórákat. Pszichoszomatikus tünetek is jelentkezhetnek, van aki fej- vagy gyomorfájásra panaszkodik, bár nincs semmilyen szervi betegsége. Ilyenkor az immunrendszer működése is gyengül, a szorongó gyerek, fiatal könnyebben megbetegszik. Főleg a kisebbeknél dühkitörés, illetve akaratos viselkedés is fennállhat, amikor a gyerek banális, hétköznapi helyzeteket utasít el, például semmiképpen nem akar fogat mosni, vagy nem hajlandó bekötni a cipőfűzőjét. Az ilyen jellegű megnyilvánulások mögött rendszerint a helyzet kontrollálására irányuló vágy áll.

– Ezek szerint már iskoláskor előtt szorongóvá válhat egy gyermek.
– Igen, ez sokszor már óvodáskorban elkezdődik. A gyermekek többsége számos fejlesztő és szórakoztató tevékenységen vesz részt, túl nagy sebességgel kap túl sok információt, amit aztán nem tud fel-

dolgozni. Így alakul ki a kumulatív stressz. Kim John Payne gyereknevelési tanácsadó az Egyszerűbb gyermekkor – Hogyan neveljünk nyugodtabb, boldogabb, magabiztosabb gyerekeket? című könyvében ír erről. Egyebek mellett arról is beszámol, hogy egy menekülttáborban poszttraumatikus stresszel küzdő gyermekekkel találkozott, akiken olyan tünetek jelentkeztek, mint a felfokozott éberség, alvászavar, dühkitörés. Ugyanezeket a tüneteket londoni, jól szituált családokból származó, biztonságos környezetben élő gyermekeknél is azonosította.

– Az iskolai teljesítményényszer mellett melyek a leggyakoribb kiváltó okok?
– Stresszforrás lehet az is, ha egy gyereket, fiatalat kiközösít az osztály, illetve ha otthon, a családban merülnek fel problémák. Ezek a stresszhelyzetek egymás kiváltói is lehetnek, például előfordulhat, hogy a szülői elvárások miatt kezd szorongani a gyerek az iskolában.

– Hogyan segíthet a szülő, ha gyermekén észreveszi a szorongás jeleit?
– Fontos, hogy beszéljünk a gyerekekkel, éreztessük vele, hogy megértjük. Ugyanakkor a különféle művészi tevékenységeknek is van feszültségoldó szerepük. A zsúfolt napi program mellett a legtöbb gyermek nem mozog eleget, és szinte egyáltalán nincs ideje lazítani. A lazításra, pihenésre szánt idő alatt nem a televízió vagy számítógép előtt töltött órákat értem, hanem azt, amikor a gyermek sétálgat, festeget, barkácsol, olvas. Korlátozni kellene a „gépezésre” szánt időt. Lehet, hogy kezdetben unatko-

zik majd a gyerek, de egy idő múlva úgyis kitalál valamit. Minden gyereknek, fiatalnak szüksége van arra az úgynevezett „üres” időre, amikor nem éri semmilyen külső inger, igazán önmagával lehet. Mint már utaltam rá, jó stresszoldó lehet a testmozgás is, viszont arra is oda kell figyelni, hogy a teljesítménysportok is stresszforrássá válhatnak. Jó szolgálatot tehetnek a különféle relaxációs gyakorlatok. Magyarországon ezek már a tanteremben is benne vannak.

– A romániai tanterv viszont túlságosan leterheli a diákokat.
– Így van. Nálunk nem az átlagos képességű gyermekekhez van igazítva az iskolai követelményrendszer, mi több, még egy magas intelligenciájú gyermeknek is komoly erőfeszítést kell tenni ahhoz, hogy megbirkózhasson a napi kihívásokkal. A gyengébb képességű, netán részképességzavarokkal küzdő gyerek pedig teljesen elveszíti a motivációt. Finnországban öt-hat óra helyett napi négy órát töltenek az iskolában a diákok, a különféle felmérések szerint mégis kiválóan teljesítenek.
– Szülőként hogyan oldhatjuk a túlterheltségből származó stresszt?

– Arra kellene megtanítani a gyereket, fiatalot, hogy menedzselni tudja a rendelkezésére álló időt. Például megmutathatjuk neki, hogyan lehet részfeladatokra bontani egy összetett feladatot. Ha megtanítjuk a gyerekeinket arra, hogy kezelni tudják a felmerülő stresszhelyzeteket, sokkal többet teszünk értük, mint amikor megpróbáljuk megvédeni őket minden stressztől. A mi társadalmunkban nehezen fogadják el a szorongás okozta diszkomfortérzést, pedig egy bizonyos fokú stressz az életünk velejárója. Az állandó stresszkerülés elszigetelődéshez vezethet. Ezért fontos, hogy a szorongóbb gyermekeket, fiatalokat is arra biztassuk, hogy lépjenek ki a komfortzónájukból, vállaljanak be olyan helyzeteket, amelyekből szoronganak. Ha megteszik, látványosan nőhet az önbizalmuk. A korlátok, szorongások leküzdésének a különféle kalandparkok is kiváló eszközei, az ott átélt élmény a későbbiekben más élethelyzetekben is segíthet. Nem az a lényeg tehát, hogy egyáltalán ne szorongjon a gyermek, a kamasz, hanem az, hogy szorongásai ellenére is kövesse vágyait.

Osteoporosis-társaság: a beteg-együttműködést kell növelni

Az elmúlt években csökkent a csontritkulásos (osteoporosis) törésen átesett betegek együttműködése, ezen mindenképpen változtatni kell – mondta el a Magyar Osteoporosis és Osteoarthrológiai Társaság (MOOT) főtitkára Budapesten.

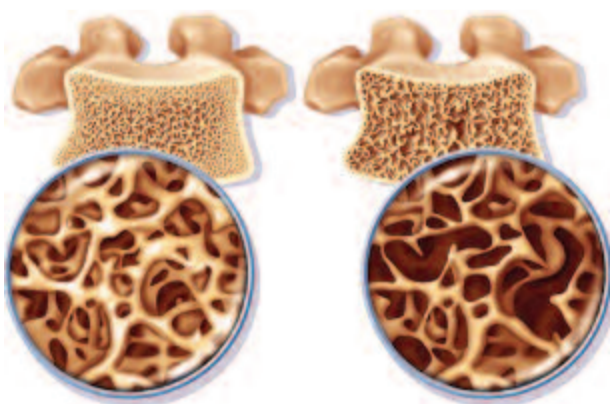
Takács István szerint ez azért is sajnálatos, mert az ilyen típusú törések után – kezelés nélkül – ötször nagyobb eséllyel következik be a következő törés.

Az osteoporosis világnapján tartott sajtótájékoztatón a szakember beszámolt arról, hogy Magyarország 2011-ig volt az első olyan ország, ahol a csonttörések számát az előző tíz évhez képest sikerült jelentősen csökkenteni, azonban ez a folyamat megállt. Ennek okát pedig a betegek együttműködésének csökkenésében látják a szakemberek, holott a szakember-ellátottság, a gyógyszeres és nem gyógyszeres kezelés megoldott – emelte ki.

Takács István egy felmérést ismertetve elmondta, hogy a csonttörésen átesett betegek 10-20 százaléka kap csak osteoporosis kezelést, a többiek nem is akarnak/akartak foglalkozni a betegségükkel. Ez figyelmeztető jel – hangsúlyozta a főtitkár.

Az osteoporosis gyógyítható, jórészt megelőzhető betegség, és a csonttörés egyáltalán nem az élet velejárója – fogalmazott.

A sajtótájékoztatót elhangzott, a szakmai munkának köszönhetően Magyarországon az elmúlt években az osteoporosis következtében kialakult csonttörések száma 88 ezerről 48 ezerre, ezen belül a csípőtáji törések száma 18-19 ezerről 10-11 ezerre mérséklődött.

Takács István hozzátette: Magyarországon megközelítőleg egymillió embert érint a csontritkulás, 600 ezer nő és 300 ezer férfi érintett a betegségben, és közülük százezer ember már átesett egy vagy több csontritkulás miatt bekövetkezett törésen. A csípőtáji törést szenvedettek egyharmada egy év múlva belehal a szövődeményekbe, a betegek fele pedig külső segítség vagy segédeszköz nélkül nem tud közlekedni.

Szekeres László, a MOOT elnöke ehhez hozzátette, még a csonttörést elszenvedő betegek fele sincs tisztában az állapotával, hiszen például a csigolyatörések 50-60 százaléka tünetmentes, és csak a konkrét vizsgálatnál derül ki az elváltozás.

A társaság célul tűzte ki azt is, hogy az osteoporosisra foglalkozó fiatal orvosok számát növeljék.

Hontvári Lívia, a MOOT-on belül működő fiatal orvosok klubjának vezetője azt mondta, két év alatt kétszáz fiatal orvos (egyetemista, rezidens, fiatal szakorvos) csatlakozott a szervezethez. Célul tűzték ki, hogy minél nagyobb számban vonják be a szakma után érdeklődést mutató kollégákat a munkába.

Negyvenegyedik nyelvlecke

Modern fagyöngyök egy főtéri betonfalon

Ötvös József

Majdhogynem észrevétlenül nőttünk fel egymás mellett, aztán egyszer csak tudomásul vetttem, az erdőszéli agg hárs vagy patakparti öreg fűzfákon késő ősszel is vannak nagy zöld bogok. Távolról szarkafészeknek néztem, de lassan felvilágosítottak, azok bizony élősködő növények az idős fákon. Végére is, szépek voltak, szinte szabályos gömb alakú, fehér virágos, zöld levelű csokrok a szürke határ árva faágain. Ha még tudtam volna azt is, hogy milyen szép a magyar nevük – fagyöngy!

E szépen hangzó magyar szónak erdélyi sejtelmességet, marosvásárhelyi különlegességet ajándékozott a feledhetetlen szavalóművész, Illyés Kinga nagy fekete lemeze, erdélyi költők verseiből összeállított műsora – Fagyöngy. Megvallom, a szó értelme, jelentése akkor kezdett el érdekelni, amikor az a lemez megjelent, és nagyon elgondolkoztatott, hogy lehet ilyen szép megnevezése egy élősködő növénynek?

Valami mágikus képzelet veszi körül a történetét. Már a görög mitológiában helyet kapott: Hermész isten az alvilág kapuját fagyöngy ágával nyitja ki. A kelták papjai arany-sarlóval vágják le a fagyöngyöt és a bogycák húsát varázslással használták. Még az északi hitvilágba is belekerült, s eszerint a tél istene egy fagyöngy vesszőjével ölte meg a napistent.

Mintha e három ősrégi legendát igazolná egyik botanikus megállapítása: ezen a növényen semmi sem normális. Fűz vagy hársfa ágain letelepedve kiszívja abból a vizet és az ásványi elemet, s ezáltal

tal gyengíti a növényt. Virágai télen nyílnak, s termése enyhén mérgező. Igazat adok a botanikusnak: nem normális ez a szép és szép nevű növény, ha káros a fára és az emberre nézve, viszont a gyógyászat felhasználja.

Állok a Román Nemzeti Bank épületével szemben, s olyannak látom, mint egy fagyönggyel telerakott árva őszi fát. Egyébként nem is lenne annyira igénytelen ez a modern banképület első és második emeleti homlokzata, csakhogy pár éve megjelentek ott a falon élősködő fagyöngyszerkezetek, ismertebb nevükön: légkondicionálók. Azzal sem értek egyet, hogy annyira szükség lenne ez a levegőszabályozó- hűtő szerkezet egy olyan épületben, amelynek azt az oldalát csak délután süti a nyári nap sugara, s elképzelem szerint nemcsak egy városközpontra néző fala van a banképületnek. Bizony, ezek a modern fagyöngyök idegenül és igénytelenül színezik ezt a főtéri látványt, akárcsak az oda egyáltalán nem illő, szörnyen kinéző földszinti rész.

Ha sok pénzem lenne, én nem ebben a bankban tartanám!

Fotó: Nagy Tibor

Magyarországon is elérhető a vágás nélküli pajzsmirigyműtét

Magyarországon is elérhetővé vált a pajzsmirigy jóindulatú gőbjeinek (strúma) rádiófrekvenciás beavatkozással történő, nyitott műtét nélküli kezelése.

A beavatkozás során vékony kezelőtűvel megsúrnak az elváltozást, felmelegítik, és a keletkezett hő elpusztítja a kóros sejteket, ami sok pajzsmirigybetegnek nyújt a hagyományos műtétnél egyszerűbb, kíméletesebb és ambuláns megoldást. Az eljárás kiválthatja az eddig vágással, altatásban és kórházi tartózkodással járó pajzsmirigyműtétet.

Az eljárásról az MTI-t tájékoztató közle-

ményben idézték Deák Pál Ákóst, a Semmelweis Egyetem intervenciós radiológusát, aki szerint hatalmas előrelépés, hogy Magyarországon a régióban egyedülállóan már a pajzsmirigy jóindulatú betegségei is kezelhetők nyitott műtét nélkül. A beavatkozás ambulánsan végezhető, nincs vágás a nyakon, ezért nem okoz erős fájdalmat és mozgási nehézséget sem, így a beteg akár egy-két nappal azt követően visszatérhet a megszokott életviteléhez, munkájához.

A szakember hozzátette, a beavatkozás csak jóindulatú gőbök esetében végezhető el.

Az új eljárást egyelőre nem finanszírozza a társadalombiztosító.

Bántalmazott nőket segítő programot indít a Magyar Vöröskereszt

Az Abigél elnevezésű, októberben induló program lényege, hogy a jogi és életviteli tanácsok mellett önkéntesek bevonásával személyre szabott támogatást, közösségi élményeket nyújtson a fizikai és lelki sérüléseket elszenvedett nőknek – tájékoztatta a Magyar Vöröskereszt az MTI-t.

Közleményükben felidézték: a vöröskereszt több mint tíz éve működtet krízisközpontot a bántalmazott nők befogadására. Ez azonban csak a krízishelyzet elhárításáig, nyolc hétig vehető igénybe, hiszen célja az, hogy a konkrét veszélyhelyzetből menekülőknél védelmet nyújtson.

Kiemelték: a most induló, két évre tervezett, dán mintára épülő program viszont már az utógondozásra koncentrál, a közvetlen krízis elhárítása utáni testi és főként lelki felépülésre. Az Európai Unió támogatásával megvalósuló Abigél programban húszan vehetnek részt. A szervezet mind egyikük mellé egy segítő önkéntest állít, aki a praktikus segítségnyújtás mellett a lelki traumák feldolgozásában is szerepet vállal. Úgy folytatták: az anonimitást garantáló programba olyan nők jelentkezését várják, akik korábban vagy akár jelenleg is bántalmazó kapcsolatban élnek. A program a felépüléshez szeretne segítséget adni, lehetővé téve, hogy kölcsönös szimpátia alapján egymásra találjon mentor és pártfogoltja, akik között a két év alatt feltehetően szoros és támogató kapcsolat alakul ki. Gyakran közösen vesznek részt a

többiekkel különböző szabadidős programokon, hogy kikapcsolódhassanak, feldolgozhatják és elfelejthessék problémáikat, megerősödhetnek, valamint elhiggyék, hogy ők is szerethetők – fűtötték hozzá. Ezért létrehozta egy weboldalt, amelyen a témával kapcsolatos történeteket lehet majd olvasni, kerekasztal-beszélgetésekkel hívják fel a figyelmet a téma fontosságára és online petíciót is terveznek indítani, hogy minél többen fejezhessék ki tiltakozásukat az erőszak ellen.

A vöröskereszt hangsúlyozta továbbá, hogy a konkrét segítségnyújtáson kívül cél a társadalom érzékenyítése a bántalmazás elfogadhatatlansága mellett kiállás erősítése is.

Az Európai Unióban minden harmadik nőt ért már fizikai bántalmazás. Az Abigélhez hasonló projektekbe bevont országok (Románia, Bulgária, Dánia) mindegyikében magas az aránya azoknak a nőknek, akik ellen fizikai vagy szexuális erőszakot követtek el. Magyarországon ez a szám 21 százalékra tehető az EU alapjogi ügynökségének a nők elleni erőszakra szóló felmérése szerint – olvasható a közleményben.

Kampány a fejlődési rendellenességek korai szűréséért

Kampány indult Magyarországon a fejlődési rendellenességek államilag finanszírozott korai szűréséért – közölte a kampányt életre hívó Babagenetika Egyesület elnöke az MTI-vel.

Sevcsik M. Anna elmondta: a tapasztalat az, hogy nem kapnak elég információt a nők a várandósság idején az elérhető vizsgálatokról. Azt szeretnék elérni, hogy a kismamák alanyi jogon, térítésmentesen juthassanak hozzá a különböző diagnosztikákhoz.

Hangsúlyozta, nem a vizsgálatok kötelezővé tételét szeretnék elérni, de úgy látják, hogy nagyon sokan nem engedhetik meg maguknak a teljes vizsgálatort.

Céljuk továbbá felhívni a figyelmet a genetikai vizsgálatok fontosságára, mert óriási szerepet játszanak abban, hogy a szülők időben megismerjék születendő gyermeküket, megismerjék az esetleges alternatív állapotjal együtt járó életformát, és a szülőkkel együtt az orvosok is fel tudjanak készülni arra, ha az újszül-

öttnek esetleg speciális ellátásra lesz szüksége, akár azonnal a megszületése után.

Tapasztalataik azt mutatják, hogy a terhesgondozás során a tájékoztatás sok esetben csak a kötelező vizsgálatokra terjed ki, a választható szűrésekkel kapcsolatban nem vagy alig kapnak információkat a kismamák. Ez azért jelent gondot, mert a kötelező vizsgálatokkal nem ismerhető fel minden súlyos probléma, csak a gyakoribbak – ismertette az egyesület elnöke.

Hozzátette: az egyesület akkor is próbál segítséget, támogatást nyújtani, ha valakinél a genetikai eredmény eltérést mutat, elismert szakemberek közreműködésével biztosítva a támogató közeget.

A témában szombaton szakmai napot rendeznek genetikus, nőgyógyász, védőnő, gyermekorvos részvételével. A kampányhoz egyelőre online módon lehet csatlakozni, a szervezők a kampányban megfogalmazottakat szeretnék eljuttatni a döntéshozókhöz is.

Az egyik farmer: – Az én farmom olyan hatalmas, hogy ha reggel elindulok autóval, hogy megkerüljem, csak este érek haza. Erre a másik: – ...		POÉN 1.	TÖRÖK EREDETŰ MAGYAR FÉRFINEV	SZIPPANTOTT DOHÁNY	FAL-RAGASZ	SZENT... TŰZE (FÉNY-JELENSÉG)	PÁROS ORGONA!	AZ ITTENI SEREG-SZELEKI!	A JUPITER EGYIK HOLDJA	NYOLC-PÓLUSÚ ELEKTRONSÓ	PÉNZTÉ TESZ	KERÜLET (RÖV.)	LÁM EURÓPA-KUPA (RÖV.)	ITT LENT (RÖV.)	GYÁSZOLÓ	TŰT ÉS CERNÁT HASZNÁL	ARRA A HELYRE	AZ ORRÁHOZ
		H																T
		HÁTUL BALLAG						BOLEK TÁRSA					ÉKKÖVES FEJDÍSZ					
		USA-ELNÖK						ISZTAMBULI NEGYED V.					FÖLD (LATIN)					FÉLÁRI
		KERESKEDES PÉNZ NÉLKÜL						ELÉG (NÉMET)					SZÖNYEGET TISZTÍT					NŐI NÉV VAGY AUTÓ-PÁLYA
POÉN 2.	E	DOBRUDZSAI TÓ					VÁROS (OROSZ)	RÉGI BŰN-TETŐPAD				FAGYALTMÁRKA					BALZSAM	
		HUSZÁR FEJFEDŐ BECÉZETT INIVALÓ										BHÁJLITOTT TENYÉR					RENEGÁT	
SZÜRKE (FRANCIA)				KIPLING KÍGYÓJA		ÁMBÁR	DURVÁN KELLEMETLEN		JUTTAT			MOLIBDÉN VEGYJELE		LATIN ÉS SIMA A KÖZEPÉNI!		AZONBAN A RÁDIUM VEGYJELE		ENNI AD
ANGOL RENDZŐ (PETER)				A KÉT... (JÓKAI)					JAPSZÁMGÉP MÁRKA					NEHEZTEL				
				HELYISÉG A LAKÁSBAN					BECÉZETT ÓREGÜR					AZ AARE FRANCIA NEVE				
KESKENY FOLYÓ-VÖLGY						KIS BOLT	MALASZT-JELZŐ LEHET				ZAMAT				DÍSZTEREM	VÁRPALOTA RÉSE		
ZSINÓROS FERFI-KABÁT				ZÖRÖG A PAPIR					ÖRDÖGI LAKHELY					ZOKOG		KIS HÁZ		
				SÁTORBE-JÁRATI!					A SZABDA					SZEMÉLY-NEVMÁS		SZINTÉN		
...KEZEK-KEL (GLADSTONE)				Ó KÖVEKE-ZIK					USA FOTÓ-CÉG				...KRÖGER (TH. MANN)					EZT!
				LÚD					SZÉT HULLAT				CSAVAR RÉSE					KIRAKÓS JÁTÉK
ÉTLEN RÉMI ALÁ				KONYHAI EDÉNY				GYŐZELEM KÉZI HOSSZMÉR-TÉK				MUNKÁS (ARGÓ)		TASZÍT				SZLÁV IGEN
				JAPÁN DRÁMA														NYOLC-KARÚ TENGERI ÁLLAT
		MUTATÓ-SZÓ				ATTÓL KEZDVE!		NEVELŐ		ARRAFELE!		MAGAD		BEVETŐ!		POL... (KAM-BODZSAI POLITIKUS)		
		ANGOL ÚRINÓ				KERÉK SZÁM		ÖREG		ERDÉLYI IRODALMI LAP		NAPÓLEONI OLASZ CSA-TAHELY		HULL		PARIPA		
SHAKESPEARE SZÍNHÁZA VOLT				OSZTRÁK VIDÉK						EGYEDÜL (ANGOL)				ÁLLAT-FEKHELY				FONTOS FÉM
				SPANYOL ARANY						MINI DESZKA				ELŐTAG: ELLEN				
MADRIDI LAP						ÓRÖL	DÉS HATÁRAI!				OROSZ ÍRÓ (JURIJ)				ZÖLDES-SÁRGA SZÍN			
											OROSZ PÁROS!				EBLAK			
KRÉTAI HEGY				FÁKKAL BORÍTOTT EGYENI!								IFI ÖKÖR						...SZAKAD-TÁBÓL
								LÁBÍZÜLET					RÓMAI 1000					AMPER (RÖV.)
								KELVIN (RÖV.)										
L.N.J.	L																	II. JÓZSEF-KIRÁLYI JELZŐJE

Október 13-i rejtvényünk megfejtése: **Felfüggesztett ítélet van, de nem lehet felfüggesztett igazság**

Az égi turistaösvényen Nagy Lajos emlékére

Szeptember 19-én Magyarországon, családja köréből távozott az égi turistaösvényre Nagy Lajos, a marosvásárhelyi természetjáró mozgalom egyik kiemelkedő alakja, a Marosvásárhelyi Turistakör egykori vezetője.

Nagy Lajos 1943. március 3-án született. Édesapja politikai múltja beárnyékolta életét. Fémipari szakiskolába járt, ezzel párhuzamo-

san leérettségizett, középiskolai tanulmányait is látogatás nélkül végezte. Akkor az egyetemi felvételi szóba sem jöhetett. A nagy múltú Encsel Mór, a későbbi Metalotehnica gyárban dolgozott. Szaktudásának köszönhetően a kutatórészlegre került mint műszaki tervező. Volt olyan ambíció, hogy a Petru Maior Egyetemen almérnöki diplomát szerezzen. Nyugdíjba vonulásáig, majd ezt követően is a Matricontól különvált Műszaki Kutatóintézetben tevékenykedett.

Nagyon fiatalon, 1960-ban kapcsolódott be a turistaéletbe. A második világháborút követően a marosvásárhelyi nagy természetjáró elődök (idősebb Both Károly és Kiss Ernő) után ő vette át a turistakör vezetését, és folytatta mindazt a tevékenységet, amelyet elődei elindítottak a városban. 1967-ben került a turistakör élére. Fáradhatatlanul szervezte nyáron a hegyi túrákat Erdély számos látványos hegységébe, télen pedig szinte minden hétvégén színi vitte a turistakör tagjait. Ő volt a Metalotehnica sícsapatának a vezetője is. Sokáig az évente négyszer megrendezett üzemek közötti síversenyek alkalmával a gyár csapata mindig az előkelő második helyet nyerte.

Az 1970-es évek végén, 1980-as évek elején a diktatúra egyre nehezedő gazdasági körülményei között alig lehetett üzemanyagot „szerezni” az autóbusszos társas kirándulásokra. Felsőbb utasításra autóbusszal csak 250 km-es körzetbe lehetett elutazni. Annak ellenére, hogy az üzemanyagot is megvonták a lakosságtól, Nagy Lajos – kapcsolatainak

köszönhetően – mindig beszerezte a szükséges mennyiséget, így a kirándulások sem maradtak el a nehéz időszakban. A kirándulások és szízek mellett minden évben élő zenével megszervezte a turistabált, amely azóta hagyományra vált. Igaz, ez is csak egy ideig működhetett, mert a megszigorított rendszerben ezt is tiltották. Aztán mégis a '80-as évek közepétől úgy sikerült megszervezni, hogy a turistakörért felelős szekus tiszt is meghívó nélkül, „megfigyelőként” részt vett az összejöveteleken.

Nagy Lajos kiváló szervezői és diplomáciai készségének köszönhetően – az akkori körülmények között – sok mindent „megoldott”. Például a kirándulásokon résztvevők listáját le kellett adni a már említett szekus tisztnek, ezért a jegyzékre először a magyarokkal szimpatizáló román turisták neve került. Nagy Lajos többször is beidéztek az állambiztonságiak, hogy számoljon be a rendezvényekről, de emiatt senkinek nem esett bántódása. Évekkel a rendszerváltást követően derült ki, hogy tulajdonképpen mit is jelentett abban az időszakban szinte heti rendszerességgel kirándulni, színi, együtt lenni, az összejöveteleken „titokban” magyar népdalt, a székely és a magyar himnuszt elénekelni. Azt, hogy a diktatúra sötét éveiben sikerült a turista-, természetjáró mozgalmat folytatni, fenntartani, Nagy Lajosnak köszönhető.

A rendszerváltást követően az újjáalakult Erdélyi Kárpát Egyesület marosvásárhelyi osztályának tagja volt. Több éven át az egyesület keretében is túrázott, szervezett, míg egészségi állapota megengedte. Jó kapcsolatai voltak már 1990 előtt a Csongrád megyei Természetjáró Szövetség néhány tagjával. Ahogy megnyíltak a határok, Nagy Lajos fel-

vállalta és tizenöt éven át szervezte a marosvásárhelyi és szegedi turisták közös, egyhetes, vagy akár tíz napos is tartó erdélyi túráit. Ezek a kirándulások mindenkinek maradandó élményt nyújtottak. A vendéglátó és vendég családok baráti viszonyt alakítottak ki, és néhányuk között a mai napig is tart a kapcsolat.

Nagy Lajos alapító tagja volt a Marosvásárhelyi Turistakörnek, Fodor Imre kezdeményezésére létrehozott Outward Bound Társaság az Ifjúságért Románia szervezetnek. Tizenöt évig (1933-2009) az OB vezetőtanácsának alelnöke volt, műszaki és adminisztratív feladatokat látott el. A természetjárás, a túrázás iránti lelkesedése sok Outward Bound-os oktatót inspirált, hasznos tanácsokkal látta el az egyesület tagjait és hathatósan részt vett a tevékenységek szervezésében. Tizenegy éven át hozzájárult az Outward Bound és az Örökmozgó Természetjáró Egyesület által szervezett Kárpáti Kalandverseny sikerességéhez.

Balesetét követően részben áttelepedett Magyarországra. Ezért élete utolsó szakaszában egyre kevesebbet kirándult. De minden egyes alkalommal, amikor itthon volt, megvásárolta az EKE folyóiratát, a Gyopárt, tartotta a kapcsolatot a természetjárókkal, hajdani túratársaival. Elhunytá előtt két héttel részt vett a Forgatag rendezvényein, ahol több alkalommal találkozott régi túratársai közül, akiket utólag megdöbbenett távozásra.

Emlékét megőrizve búcsúznak Tőle azok, akik ismerték, szerették és élete során vele együtt barangoltak a természetben, vagy kirándultak Erdélyben és Magyarországon egyaránt.

Az Erdélyi Kárpát Egyesület marosvásárhelyi szervezetének tagjai, a természetjárók közössége

A siker arcai az Erdélyi Magyar Televízióban

Kilenc sikeres erdélyi magyart mutat be az Erdélyi Magyar Televízió *Profil* című műsorának második évada. A sorozatban olyan fiatalok mesélnek magukról, pályájukról, akik különböző területeken építettek sikeres karriert, értek el kimagasló eredményeket.

Az október 31-től minden hétfőn este 21.30 órától jelentkező sorozat főszereplői: Olti Ágoston, az OTP Consulting Románia vezérigazgatója, Nagy Zoltán operaénekes, Berkméri Katalin, a marosvásárhelyi Tompa Miklós Társulat színművésze, Markó Bálint biológus, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem rektorhelyettese, Gál Beáta gyermekszentmisklói textilművész, a Tokos Zenekar, Szász Attila újságíró, a Marosvásárhelyi Rádió főszerkesztő-helyettese, a Bagossy Brothers Company, valamint Ádám Előd sepsiszentgyörgyi borszakértő.

„A műsor, az első évadhoz ha-

sonlóan, olyan erdélyi magyar fiatalokra szeretné felhívni a figyelmet, akik munkájuk révén példaképek lehetnek bárki számára” – hangsúlyozzák a műsor készítői, Miklósi Ildikó Ilona szerkesztő-műsorvezető és Sági Róbert

operatőr-vágó. Sikereikről, kudarcokról, mindennapjaikról szóló személyes vallomásaikkal a sorozat főszereplői könnyedén közel kerülnek a tv-nézőkhöz, akik sok esetben akár magukra is ismerhetnek.

Vízgyúval lépett fel a török rendőrség a tüntetőkkel szemben

– Vízgyúval és könnygázzal lépett fel a török rendőrség tegnap Diyarbakirban a főként kurdok lakta délkelet-törökországi város két társpolgármesterének őrizetbe vétele miatt tüntetőkkel szemben – írta a Habertürk című tekintélyes török hírportál.

A júliusi puccskísérelt után bevezetett rendkívüli állapot keretében Törökországban nyilvános helyeken gyülekezési tilalom van érvényben. A demonstrációra Diyarbakir tartomány kormányzósa buzdította a lakosságot. A rendőri beavatkozásban 25 embert előállítottak. A hatóságok több középület bejáratát kordonnal blokáld alá vették. Felüggesztették továbbá az internet-szolgáltatást Diyarbakirban és számos környező tartományban, köztük Mardinban, Batmanban, Sirtben, Vanban, Elazigban, Tunceliben, Gaziantepben, Sanliurfaban, Kilisben és Adiyamanban.

A kurdbarát Népek Demokratikus Pártja (HDP) női társelnöke, Figen Yükekdağ, a polgármesteri hivatalhoz érkeve azt mondta,

hogy addig folytatják a tiltakozást, amíg a két politikust szabadon nem engedik. A HDP parlamenten kívüli testvérpártjának számító Demokrata Régiók Pártja (DBP) két képviselőjét, Gültan Kisanakot és Firat Anlit kedden késő este vették őrizetbe.

A Dogan török hírügynökség úgy értesült, hogy Kisanak a gyanú szerint tagja a Kurdisztáni Munkáspárt (PKK) terrorszervezetnek, Anli pedig az állam területi szuverenitása ellen irányuló megmozdulásokban vett részt. Elfogásukat követően a rendőrség mind a polgármesteri hivatal, mind az előállított lakását átkutatta.

A török kormány szeptemberben számos, a DBP illetékességi területéhez tartozó térségben eltávolította tisztségükből a demokratikusan megválasztott városvezetőket a PKK-hoz fűződő kapcsolataikra hivatkozva, és kormányparti politikusokat nevezett ki a helyükre.

Recep Tayyip Erdogan török elnök korábban úgy nyilatkozott, hogy a kurd szeparatizmushoz köthető választott képviselők eltávolítása szerves része a fegyveres lázadók elleni küzdelemnek. (MTI)

Törölték tegnap a brüsszeli Tarom-járatot

Törölték a Tarom R0371-es járatát, miután a repülőgépek, amelyek tegnap reggel 7:20 óraor kellett volna felszállnia a bukaresti Otpeni légikikötőből, műszaki problémái adódtak.

„A repülőgép, amelynek Brüsszelbe kellett volna indulnia, legutóbbi útjáról műszaki problémákkal tért haza, ezek kijavítása pedig még folyamatban van. Az utasok a partnerecégek gépein vagy a következő Tarom-járatokon kaptak új időpontot, ők dönthették el, mit választanak. Más változások nincsenek a menetrendben” – közölte a Tarom sajtóirodája.

Az elmúlt időszakban történt több hasonló incidens miatt Sorin Buşe közlekedésügyi miniszter nemrég azt kérte, hogy pluszintéz-

kedéseket fogantossítsanak az általi vállalat portfóliójában levő repülőgépek ellenőrzése során, és ne csak a napi ellenőrzéseket végző személyek, hanem mások is vegyenek ebben részt.

Sorin Buşe ugyanakkor elmondta, a Taromot átszervezik, a munkával stratégiai tanácsadót bízna meg, akinek a nevét az elkövetkező napokban hozzák nyilvánosságra. A tárcavezető szerint a szakember más üzleti modellt fog ajánlani, ami az útvonalak újragondolását és a jegyértékesítési rendszer korszerűsítését egyaránt jelenti.

Az elmúlt időszakban történt incidensek kapcsán a közlekedésügyi miniszter úgy fogalmazott, a közlekedésszükségletet illetően nincsenek gondok. (Mediafax)

Szerződést köthetnek és csatlakozhatnak a fogyasztók az új ivóvíz- és csatornahálózatra

Az európai uniós alapokból társfinanszírozott Maros megyei ivóvíz- és csatornahálózat kibővítése és rehabilitálása beruházási program keretében az Aquaserv Rt. befejezte egyes marosvásárhelyi utcákban a hálózat felújítását és bővítését. Az Aquaserv Rt. tájékoztatói kampányt kezdeményez azért, hogy ismertesse, miként lehet csatlakozni a rendszerre, illetve arról is, hogy hogyan kell a fogyasztói szerződést megkötni az ivóvíz- és csatorna közszolgáltatásra.

Ezért 2016. október 18-ától az Aquaserv csapata terepen tájékoztatja a potenciális ügyfeleket a csatlakozási feltételekről és a szerződéskötésről. Az első szakaszban a következő marosvásárhelyi utcákban lakókhöz látogatnak el:

• Remeteszegen: *Fenyőág (Cetinei), Zaránd, Kardvirág, Legelő, Jácint, Decebal, Diófa, Margaréta, Abrudbányai, Szolidaritás*

• Meggyesfalván: *Prut, Kapa, Repülőtér, Maroskeresztúri, I.H. Rădulescu*

• Kövesdombon: *Csalhó, Csukás, Kakukkfű (Lámái)*

Felkérjük ezekben az utcákban azokat a fogyasztókat, akik már csatlakoztak a hálózatra, és még nincs szerződésük, hogy legkésőbb 2016. október 31-ig jelenjenek meg az Aquaserv Rt. székházában és kössék meg az ivóvíz- és csatornahasználati szerződést.

Cím: Kós Károly utca 1. szám, közönségszolgálati központ, hétfőtől csütörtökig 8-16 óra, pénteken 8-14.30 között.

Szükséges okiratok:

Személyazonossági igazolvány vagy személyazonossági kártya

Tulajdonjogot igazoló okirat (90 napnál nem régebbi telekkönyvi kivonat)

A gazdasági egységek csatlakozásához, illetve a szerződéskötéshez szükséges dokumentumok listája tanulmányozható a www.aquaserv.ro/clienti/formulare elérhetőségen.

Bővebb felvilágosítással a szerződéskötéssel kapcsolatosan személyesen a közönségtájékoztatási központban szolgálnak vagy a **0265-208-808**-as telefonszámon.

Megjegyezzük, hogy azokat a fogyasztókat, akik az ivóvíz- és a csatornahálózatra csatlakoztak, és nem jelentek meg a szolgáltató székhelyén szerződéskötésre, leválasztják a hálózatról.

Az Aquaserv Rt.

Megyei labdarúgó-bajnoki eredmények

* 5. liga, Északi csoport, 7. forduló: Marosfelfalu – Magyaró 1-5, Lővér – Görgénysoáka 1-2, Alsóidecs – Disznajó 6-4, Szászrégeni Testvériség – Mezőkirályfalva 1-3, Bátos – Köhér 3-1. *Az élcsoport:* 1. Magyaró 19 pont, 2. Alsóidecs 16, 3. Szászrégeni Testvériség 13.

* 5. liga, Központi csoport, 7. forduló: Gernyszegi-Szászrégeni Sporting – Harasztkerék 3-3, Mezőrűcs – Csittszentiván 0-3, Nyárádremete – Kerelószentpál 5-0, Cikmántor – Tuzson 12-2. Balavásár állt. *Az élcsoport:* 1. Harasztkerék 19 pont/7 mérkőzés, 2. Nyárádremete 15/5, 3. Kerelószentpál 10/7.

* 5. liga, Déli csoport, 7. forduló: Marosludas II – Mezőceked 0-0, Vámosgálfalva – Küküllődombó 2-1, Radnót II – Mezőtőhát 5-2, Maroskece – Mezőzáh 3-0, Magyarsáros – Dicsőszentmártoni Viitorul 3-1. *Az élcsoport:* 1. Mezőceked 16 pont/7 mérkőzés, 2. Vámosgálfalva 13/7, 3. Marosugra 12/6.

* 6. liga, I. csoport, 8. forduló: Kibéd – Jedd 0-3, Küküllőszéplak – Nyárádgálfalva 4-7, Csikfalva – Koronka 2-3, Egrestő – Somosd 0-4, Székelysárd – Székelybere 3-5. *Az élcsoport:* 1. Somosd 22 pont, 2. Jedd 20, 3. Csikfalva 13.

* 6. liga, II. csoport, 8. forduló: Mezőpanit – Galambod 7-1, Uzdiszentpéter – Mezőfele 7-0. A Harcó – Szabéd mérkőzést elhalasztották. *Az élcsoport:* 1.

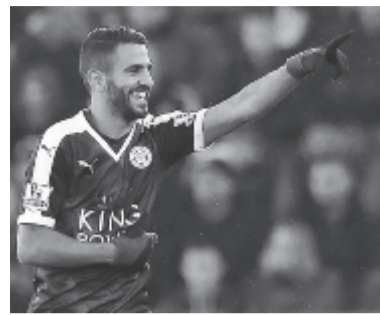
Uzdiszentpéter 20 pont/8 mérkőzés, 2. Harcó 16/7, 3. Mezőpanit 15/8.

* U19-es (A1 ifjúsági korosztályú) megyei bajnokság, 6. forduló: Nyárádtő – Radnót 4-2, Marosvásárhelyi Sportliceum – Marosvásárhelyi Athletic 0-4, Dicsőszentmártoni Voința – Nyárádszereda 0-4. *Az élcsoport:* 1. Nyárádtő 15 pont/6 mérkőzés (25-12), 2. Athletic 15 (14-6), 3. Nyárádszereda 13/6.

* U19-es (A1 ifjúsági korosztályú) országos bajnokság, VIII. csoport, 9. forduló: Besztercei Sportliceum – Szászrégeni Lucian Blaga Szakképző Liceum 6-1; 10. forduló: Marosvásárhelyi ASA – Csikszerepai FK 5-1; 11. forduló: Szászrégeni Lucian Blaga Szakképző Liceum – Marosvásárhelyi Sportliceum 2-7. *Az állás:* 1. Besztercei Sportliceum 18 pont/7 mérkőzés, 2. ASA 15/6, 3. Marosvásárhelyi Sportliceum 13/7, ...6. Szászrégen 3/6.

* U19-es Elit Liga, Nyugati csoport, 9. forduló: Kolozsvári Viitorul – Medgyes 3-2, Temesvári Poli ACS – Nagyvárad Sportliceum 3-1, Kolozsvári Ardealul – Szatmárnémeti Sportliceum 1-0, Szörényvár – Arad 0-1, Temesvári Sportliceum – Marosvásárhelyi Kiválósági Központ 1-7. *Az állás:* 1. Poli ACS 24 pont, 2. Arad 19 (26-7) 3. Ardealul 19 (23-4), ...7. Marosvásárhelyi Kiválósági Központ 13.

Aranylabda: A szurkolók voksei alapján Mahrez (!) az esélyes

A szurkolói véleménynyilvánítás alapján a Leicester Cityvel óriási meglepetésre angol bajnoki címet nyert algériai Rijad Mahrez a legesélyesebb arra, hogy elnyerje az idei Aranylabdát.

A France Football idén már nem a nemzetközi szövetséggel (FIFA) együttműködve, hanem az 1956 és 2009 között megszokotthoz hasonlóan önállóan ítéli oda az év legjobbjának járó díjat, mégpedig

kizárólag újságírók szavazatai alapján.

A magazin honlapján ugyanakkor a 30 jelölt névsorának hétfő esti bejelentése után a szurkolóknak is lehetőségük nyílt véleményt nyilvánítani, s tegnap délutánig már 1,83 millió voks érkezett be, amelyek 39 százalékát az angol bajnok algériai labdarúgója kapta. A második helyen az ötszörös Aranylabda-győztes argentin Lionel Messi, az FC Barcelona szupersztárja áll 26 százalékkal, míg a harmadik a háromszoros aranylabdás, idén Bajnokok Ligája-győztes és Európa-bajnok portugál Cristiano Ronaldo 20-szal.

A győztes nevét a francia szaklap december 13-i számában hozzák nyilvánosságra, a díjat pedig a január 9-i gálán adják át.

Az elismerést 2008 óta kizárólag Cristiano Ronaldo és Lionel Messi kapta meg.

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 9. forduló: Bournemouth – Tottenham 0-0, Arsenal – Middlesbrough 0-0, Burnley – Everton 2-1, Hull – Stoke 0-2, Leicester – Crystal Palace 3-1, Swansea – Watford 0-0, West Ham United – Sunderland AFC 1-0, Liverpool – West Bromwich 2-1, Manchester City – Southampton 1-1, Chelsea – Manchester United 4-0. *Az élcsoport:* 1. Manchester City 20 pont (20-9), 2. Arsenal 20 (19-9), 3. Liverpool 20 (20-11).

* Spanyol Primera División, 9. forduló: Osasuna – Betis 1-2, Espanyol – Eibar 3-3, Valencia – Barcelona 2-3, Real Sociedad – Alavés 3-0, Granada – Sporting Gijón 0-0, Celta Vigo – Deportivo La Coruña 4-1, Sevilla – Atlético Madrid 1-0, Villarreal – Las Palmas 2-1, Málaga – Leganés 4-0, Real Madrid – Athletic Bilbao 2-1. *Az élcsoport:* 1. Real Madrid 21 pont, 2. Sevilla 20, 3. Barcelona 19.

* Olasz Serie A, 9. forduló: Sampdoria – Genoa 2-1, AC Milan – Juventus 1-0, Udinese – Pescara 3-1, Atalanta – Inter 2-1, Cagliari – Fiorentina 3-5, Cro-

tone – Napoli 1-2, Empoli – Chievo 0-0, Torino – Lazio 2-2, Bologna – Sassuolo 1-1, AS Roma – Palermo 4-1; 10. forduló: Genoa – AC Milan 3-0. *Az élcsoport:* 1. Juventus 21 pont/9 mérkőzés, 2. AS Roma 19/9, 3. AC Milan 19/10.

* Német Bundesliga, 8. forduló: Hamburger SV – Eintracht Frankfurt 0-3, Bayer Leverkusen – Hoffenheim 0-3, Hertha BSC – 1. FC Köln 2-1, Ingolstadt – Borussia Dortmund 3-3, Darmstadt – Wolfsburg 3-1, Freiburg – Augsburg 2-1, Bayern München – Mönchengladbach 2-0, RB Leipzig – Werder Bremen 3-1, Schalke 04 – Mainz 3-0. *Az élcsoport:* 1. Bayern München 20 pont, 2. RB Leipzig 18, 3. Hertha BSC 17.

* Francia Ligue 1, 10. forduló: AS Monaco – Montpellier HSC 6-2, Lyon – Guingamp 1-3, Angers – Toulouse 0-0, Bordeaux – Nancy 1-1, Dijon – Lorient 1-0, Lille – SC Bastia 2-1, Nantes – Stade Rennais 1-2, Caen – St. Etienne 0-2, Metz – Nice 2-4, Paris St. Germain – Olympique Marseille 0-0. *Az élcsoport:* 1. Nice 26 pont, 2. AS Monaco 22, 3. Paris St. Germain 20.

Harmadik vereségét szenvedte el hazai pályán a Debrecen (az NB I 13. fordulójának krónikája)

Ferencváros – Budapest Honvéd 3-2 (0-0)

Gólszerzők: Böde (26.), Hajnal (44.), Djuricin (60.), illetve Kamber (73.), Lanzafame (78., 11-esből).

A Ferencváros védelme több nagy hibát is elkövetett a találkozó elején, ám ezekkel a vendékek nem éltek. A zöld-fehérek ezt követően átvették az irányítást, és Böde fejesével megszerezték a vezetést. Nem sokkal a szünet előtt Hajnal révén megduplázta előnyét a bajnokcsapat, így nyugodtan térhetett pihenőre. A fordulást követően a Ferencváros átadta a kezdeményezést a kispestieknek, a gyors kontrákra helyezte a hangsúlyt, és úgy tűnt, hogy Djuricin egy ilyen ellenakció végén a 60. percben el is döntötte a három pont sorsát. A háromgólos hátrány ellenére a vendégek nem adták fel, és tovább próbál-

koztak, s egy pontrúgásból szépítettek. Bő negyedórával a vége előtt Lanzafame tizenegyesével egy gólrá jött fel a Honvéd, így rendkívül izgalmassá vált a hajrá. A vendégek kis híján egyenlítettek, de a pályafutása első NB I-es mérkőzésén pályára lépő Tömösvári fejesét Dibusz hatalmas bravúrral védte.

Újpest FC – Diósgyőri VTK 4-4 (2-1)

Gólszerzők: Lázok (21.), Cseke (37., 87.), Bardhi (84.), illetve Vela (3.), Bognár (52., 11-esből), Lipták (74.), Jagodinskis (92.).

Élvezetes, fordulatokban bővelkedő, izgalmas mérkőzést láthattak a nézők Angyalföldön, ahol a vendégcsapat nagyon korán meglepte az Újpestet. A lila-fehérek a féldő derekán egyenlítettek, sőt bő negyedóra múlva fordítottak is, így előnnyel vonulhattak a szünetre. Fordulás után egy felesleges sza-

bálytalanságot követően korán büntetőhöz jutott a Diósgyőr, amely olyannyira felbátorodott, hogy a tizenegyesből szerzett egyenlítő gól után sem az eredmény megtartására törekedett, hanem tovább támadott. Ennek az utolsó negyedóra kezdetén meglett az eredménye, akkor egy kiváló találat után ismét a vendégeknek volt az előny. Az Újpest nagy erőket mozgósított, s a lefújáshoz egyre közelebb kerülve, két perc alatt megfordította az állást. Mégsem ez lett a végeredmény, a hosszabbítás perceiben Jagodinskis megszerezte a meccs nyolcadik s a vendégek negyedik gólját, amelynek nyomán pontosztokodással zárult a minden szempontból szórakoztató összecsapás.

MTK Budapest – Gyirmót FC Győr 1-0 (0-0)

Gólszerző: Torghelle (74.).

A kiegyenlített első féldőben mindkét csapat előtt több gólszerzési lehetőség adódott, és bár a Gyirmót helyzetei voltak veszélyesebbek, Petkovic kapus mindegyiket hátrította. A második felvonás is váltakozó küzdelmet hozott, mindkét kapusnak nagyjából egyenlő arányban akadt dolga, a vezetést pedig Torghelle bravúros megoldásával az MTK szerezte meg, amely így három ponttal gazdagodott.

Mezőkövesd – Szombathelyi Haladás 3-0 (1-0)

Gólszerzők: Diallo (38., 50.), Molnár G. (60.).

Kifejezetten eseménydúsán indult a találkozó, a kezdeti rohamok után is mindkét együttes lendületes támadásokat vezetett, a kapuk felváltva forogtak veszélyben, mindkét hálóőrnek bőven volt dolga. A szünet előtt aztán a hazaiak Diallo révén kétszer is betaláltak, de csak egygólos előnnyel vonulhattak az öltözőbe, mert a második találatot a játékegyenlítő nem adta meg les miatt. A második féldő mezőkövesdi kapufával indult, de ha Strestiknek centik híján nem is sikerült kapuba találnia, pár perccel később gólpasszt

adott a duplázó Diallonak. A vendégek erre Gaál keresztlécet eltaláló szabadrúgásával válaszoltak, az újonc viszont a 60. percre eldöntötte a találkozót a harmadik találattal.

Debreceni VSC – Vasas FC 1-2 (0-1)

Gólszerzők: Holman (51.), illetve Murka (45.), Saglik (66.).

Eseménytelen első félórát láthatott a közönség, helyzetek, sőt kapura lövés nélkül. Az utolsó negyedórán aztán megelénkült a játék, és előbb kimaradt egy debreceni ziccer, majd a végén Murka Benedek révén megszerezte a vezetést a listavezető. A második féldőt lendületesen kezdték a hazaiak, s ennek rövidesen eredménye is lett, hiszen néhány perc elteltével egyenlítettek. Hamar visszavette azonban a vezetést a Vasas, amely a folytatásban ugyan időnként beszorult a saját kapuja elé, de ellentámadásaival többször is veszélyes helyzetet alakított ki. A DVSC hiába játszott fölényben, a hajrában a legnagyobb lehetőség is kihagyta, és így a szezonban már harmadik vereséget szenvedte el hazai pályán.

Videoton FC – Paksi FC 5-1 (3-1)

Gólszerzők: Géresi (11.), Scepovic (24., 38.), Hadzic (48.), Lazovic (63.), illetve Hahn (4.).

A paksiak gyors gólljával kezdődött a találkozó: a vendégek első szögletét követően Hahn volt eredményes. A Videoton csak néhány percig volt hátrányban, miután Géresi távoli lövését kivédte Székely. A hazaiak az egyenlítést követően is támadásban maradtak és Scepovic büntetőjével átvették a vezetést. A Paks válaszolni próbált, Vernes közeli fejesénél azonban Kovácsik nagy bravúrral hátrított. A kihagyott helyzet gyorsan megbosszulta magát: Szolnoki előrelépését Scepovic egy csel után pörgette a kapuba, így már kettővel vezettek a székesfehérváriak. A fordulást követően gyorsan jött az újabb fehérvári gól, Hadzic parádés mozdulattal lőtt a kapuba. A Videoton továbbra is támadásban maradt, az egyik akció végén pedig Lazovic belőtte egyetlen ötödik gólját, ezzel beállítva a mérkőzés végeredményét.

Nagyon könnyen ment tovább az ASA

Simán nyert és továbbjutott a Marosvásárhelyi ASA a labdarúgó-Románia-kupa tizenhatodöntőjében. Ellenfele a 2. ligás Tatrang volt, amelyet 5-0-ra győzött le tegnap délután Dan Alexa együttese a Ștefănești-en rendezett mérkőzésen. Ciprian Rus három gólt szerzett, Alexandru Ioniță és Deaconu egyet-egyét. Az ASA a következő összetételben játszott: Mingote – G. Matei (71. Szász), Dobrosavlevici (68. Chertes), Netzer, Mendy – E. Dică, Deaconu, Ursu, Borza – Alex. Ioniță (58. Ciolacu), Rus.

Eredmény az 1. liga 13. fordulójából: Botoșani FC – Astra Giurgiu 0-0.

Ranglista						
1. Vasas	13	9	1	3	21-10	28
2. Videoton	13	7	2	4	29-15	23
3. Ferencváros	13	6	4	3	25-18	22
4. Szombathely	13	6	3	4	16-15	21
5. Honvéd	13	5	3	5	20-14	18
6. Újpest	13	4	5	4	21-20	17
7. Mezőkövesd	13	4	4	5	15-19	16
8. MTK	13	4	4	5	8-14	16
9. Debrecen	13	4	3	6	17-20	15
10. Gyirmót	13	3	4	6	6-16	13
11. Paks	13	2	6	5	11-18	12
12. Diósgyőr	13	3	3	7	17-27	12

A hirdetés rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ tűzifa: gyertyán, csere. Tel. 0747-594-011. (57137)

TŰZIFA eladó. Tel. 0749-556-815. (57137)

ELVESZETT

ELVESZTETTEM László Dénes névre szóló ingyenes autóbusszberletem. Semmisnek nyilvánítom. (57132)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szunyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (57062)

FIATAL HÁZASPÁR gyerekfelügyeletre és könnyebb háztartási feladatok elvégzésére keres rugalmas időbeosztással középkorú/nyugdíjas személyt Marosvásárhelyről (előnyben a November 7., Kornisa negyedben lakók). Érdeklődni a 0740-028-128-as telefonszámon. (57135-1)

MEGEMLEKÉZÉS

Küzdött a szíve, de dobogása megfáradt az idő fodrában, mert lelkének sóhajtása elcsendesült örvénylő sodrában.

GOMBOS LEVENTE, halálod 9. évfordulóján gyertyákat gyújtunk és mécseseket... ezek a fények világítsanak neked! Szeretteid. (sz.-1)

A MAROS MEGYEI SZOCIÁLIS és GYERMEKVÉDELMI IGAZGATÓSÁG versenyvizsgát hirdet a következő megüresedett állások betöltésére: I. besorolású **SEGÉDFELÜGYELŐ** – egy állás és I. besorolású fő szakmai fokozatú **JOGTANÁCSOS** – egy állás az örökbeadási osztályon; I. besorolású **KEZDŐ FELÜGYELŐ** – két állás a kifizetéseket és szociális szolgáltatásokat nyilvántartó osztályon; I. besorolású **FŐFELÜGYELŐ** – egy állás és I. besorolású **KEZDŐ FELÜGYELŐ** – egy állás a családi típusú gyermekgondozó szolgálaton. Sajátos követelmények:

I. besorolású **SEGÉDFELÜGYELŐ**: egyetemi végzettség licenccdiplomával – vagy ezzel egyenértékű oklevéllel – pszichológia vagy szociális munka szakon, pszichológusi vagy szociális munkás szakosodással, legalább egy év régiséggel a szakmában közalkalmazottként.

I. besorolású fő szakmai fokozatú **JOGTANÁCSOS**: jogtudományi egyetemi végzettség licenccdiplomával, jogi szakosodással, legalább öt év régiséggel a szakterületen.

I. besorolású **KEZDŐ FELÜGYELŐ** a kifizetéseket és szociális szolgáltatásokat nyilvántartó osztályon: egyetemi végzettség licenccdiplomával – vagy ezzel egyenértékű oklevéllel.

I. besorolású **FŐFELÜGYELŐ**: egyetemi végzettség licenccdiplomával – vagy ezzel egyenértékű oklevéllel – pszichológia vagy szociális munka szakon, pszichológusi vagy szociális munkás szakosodással, minimum öt év gyakorlattal a szakmában közalkalmazottként.

I. besorolású **KEZDŐ FELÜGYELŐ** a családi típusú gyermekgondozó szolgálathoz: egyetemi végzettség licenccdiplomával – vagy ezzel egyenértékű oklevéllel – pszichológia vagy szociális munka szakon, pszichológusi vagy szociális munkás szakosodással. Az írásbeli vizsga 2016. november 29-én 10 órakor lesz, az állásinterjú az írásbeli vizsgát követő öt munkanapon belül, esetenként a gyakorlati vizsgát követően.

A versenyvizsgára a dossziékat november 15-ig kell benyújtani. Érdeklődni a 0265/213-512, 0265/211-699-es telefonszámokon és a www.dgaspcomures.ro honlapon. (sz.-1)

Merengünk fájón, lelkünkől sóhaj száll, imát mondunk értük alázatos szóval, emlékezünk, legördülnek könnyeink, hiányoznak nagyon elment szeretteink. Kegyelettel és fájó szívvel emlékezünk ezeken az október végi napokon, 27-én édesanyánkra és 28-án édesapánkra, az alsóbölkényi születésű **BARABÁS JÓZSEFRE** és **MÁRIÁRA** szül. Fábán haláluk 9., illetve 32. évfordulóján. Nyugodjanak békében! Szeretettel gondolkodunk rájuk lányuk, Ágnes, fiuk, Jóska, unokáik, testvéreik családjukkal együtt, valamint a szomszédok, barátok, ismerősök. (57046-1)

Életed elszállt, mint a virágillat, de emléked ragyog, mint a csillag. Úgy mentél el, ahogy éltél, csendesen és szerényen, drága lelked, fáradt tested nyugodjon békében. Jóságos szíved pihen a föld alatt, minden könnycseppünk nyugtassa álmodat. Fájó szívvel emlékezünk a magyardellői id. **DEMETER LÁSZLÓRA** október 27-én, halálának hatodik évfordulóján. Emlékét őrizzük egy életen át. Felesége és gyermekei családjukkal együtt. (57127-1)

Kegyelettel emlékezünk a volt marosszentgyörgyi **NAGY GÁBORNÉRA**, a drága jó édesanyára, a szerető Rozi mamára, akinek október 27-én van halálának 24. évfordulója, és egyetlen testvéremre, **NAGY JENŐRE** (Paci), a szerető édesapára, akinek október 31-én van halálának 20. évfordulója. Áldott, szép emlékeket kegyelettel őrizzük. Emlékük legyen áldott, nyugalmuk csendes! Szerető családjuk. (18029)

Fájó szívvel emlékezünk október 27-én **DÁVID KAROLINÁRA** szül. Karda halálának 8. évfordulóján. Bánatos férje, fia, lánya, veje és unokái. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Nyugodj békében, drága Mamuska! (57092)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, anya, nagymama, testvér, rokon és jó barát, **SÁRKÁNY KÁKONYI IRINGÓ** zenetanár szíve 2016. október 25-én megszünt dobogni. Temetése a magyarrégeni temető kápolnájából lesz pénteken, október 28-án 13 órakor, református szertartás szerint. A gyászoló család. (57121-1)

„En tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára az én poraim fölött megáll.”

(Jób. 19.20)

Mély fájdalommal emlékezünk a drága jó férjre, édesapára, tanárra, fizikusra, **JÁNOSI BÉLÁRA**, aki ma öt éve távozott el közülünk.

„Isten, a mi atyánk kegyelméből örök vigasztalással ajándékozott meg.”

(2. Tessz. 2.16)

Fájó szívvel emlékezünk az 52. évében hirtelen (Magyarországon) elhunyt gyermeke, felesége, édesanyára, nagynénire, dr. **JÁNOSI JUDIT** szakorvosra halálának másfél éves évfordulóján. Áldott emlékeket szívünkben őrizzük.

Felesége, édesanyja és szeretteik.

A megemlékező szentmise október 27-én, csütörtökön este 6 órakor lesz a főtéri katolikus templomban. (57105)

Szívünk mély fájdalommal, de a Jóisten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a szerető édesapa, nagytata, após, szerető testvér, apatárs, fáradhatatlan, gondos, jó szomszéd, barát és jó munkatárs, a jobbágyfalvi id. **VARGA JÁNOS**

életének 74. évében türelemmel viselt, hosszú betegség után csendesen eltávozott szerettei köréből. Utolsó útjára 2016. október 27-én, csütörtökön délután 1 órakor lesz kísérik ki a jobbágyfalvi temetőbe. Nyugodjon békében, drága édesapám! Búcsúzik tőle a viszontlátás reményével szerető leánya, Kati és családja Spanyolországból, kicsi leánya Nyárádszentannáról, Márti és családja, Lajcsi, Szabi és Brigitta, akik az utolsó éveiben hűségesen rendezték, gondoskodtak róla a mindennapjaiban, ápolták nagy szeretettel, és mellette álltak az utolsó pillanatig. (v.-1)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédnagymama, jó rokon, hűséges barátnő és segítő szomszéd,

DAN ROZALIA született Dobos

életének 82. évében, hosszú szenvedés után, október 24-én örökre távozott közülünk. Búcsúztatása és temetése 2016. október 27-én, csütörtökön 14 órakor lesz Marosvásárhelyen, a megyesfalvi negyed temetőjének kápolnájából. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Gyászoló fia, Nuțu és családja, gyászoló lánya, Liliana. (57123-1)

Szomorú szívvel és mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, testvér, nagybácsi, sógor, rokon, szomszéd, a búzaházi születésű

JÁNOSI ERNŐ

vásárhelyi lakos életének 58. évében, rövid szenvedés után, október 24-én elhunyt. Temetése október 28-án 14 óráig lesz a katolikus temetőben, unitárius szertartás szerint.

Búcsúzik a gyászoló család, felesége és leánya, Tímea. Emléke legyen áldott! (57128-1)

Fájó szívvel búcsúzunk szeretett testvéremtől,

JÁNOSI ERNŐTŐL.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Testvére, Ferenc (Öcsi) és családja. (57128-1)

Összetört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagypapa, dédapapa, após és testvér,

BÁLINT GYŐZŐ

(Viktor)

a CFR

volt dolgozója

életének 73. évében csendesen megpihent. Temetése 2016. október 28-án 14 óráig lesz a göcsi családi háztól.

Búcsúzik tőle felesége, két leánya családjukkal együtt. (57141-1)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagypapa, após, testvér, sógor és jó barát,

NAGY LAJOS JÓZSEF

életének 72. évében, szeptember 19-én csendesen megpihent. Temetése 2016. október 29-én 12 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (v.-1)

RÉSZVÉTNYLIVÁNTÁS

Öszinte részvétünk és együttérzésünk a Jánosi családnak **ERNŐ** elhunytá alkalmából. Udvarfalváról Varga Ágnes és Mihály. (57129-1)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönjük mindazoknak, akik **MÁTHÉ SÁNDOR** elhunytá alkalmából fájdalomunkban osztoztak. Gyászoló szerettei. (57070)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

SZOBALÁNYI/SZOBAFIÚI állás NÉMETORSZÁGI HOTELEKBEN. Német nyelvtudás és tapasztalat nem szükséges. Ingyenes kiutazást és szállást biztosítunk. Jelentkezzen telefonon: 0740-22-33-77, hétfőtől péntekig 9-16 óra között. (58867)

SZAKFELÜGYELŐT (inspektort) alkalmazunk műszaki ITP-re. Tel. 0740-801-365. (18145-1)

ALKALMAZUNK SEGÉDSZAKÁCSOT, ZÖLDÖVEZETGONDOZÓT, MOSOGATÓT. Tel. 0745-696-055. (18117-1)

BUCSINON található vendégházba **HÁZVEZETŐT** keresünk. Házaspárok előnyben. Tel. 0745-696-055. (18117-1)

A VILA BRAN CLUB (Törösvár, Brassó) alkalmaz gyakorlott **RECEPCIÓST, ANIMÁTOR** (közvetlen, sportos alkat), **TEREMFŐNÖKÖT, SZAKÁCSOT, PINCÉRT, BÁROST, SZOBALÁNYT.** Tel. 0722-268-866. (58817-1)

A MUREȘ MEX RT. a nyárádtói ipari parkba alkalmaz **FAIPARI MUNKÁSOKAT.** Minimális végzettség: X osztály. Az önéletrajzokat a lucian.radu@mobexpert.ro e-mail-címre várjuk. Érdeklődni a 0720-333-573-as telefonszámon vagy a Parcul Industrial Vidrasău – Ungheni, nr. 1/G címen. (18134)

ALKALMAZUNK TAXISOFŐRÖKET vonzó fizetéssel és munkakönyvvél, minimum 2 éves gyakorlattal, naprakész egészségügyi vizsgálatokkal, tanúsítvánnyal. Tel. 0757-054-053. (56977)

MAROSVÁSÁRHELYI CÉG keres tapasztalt **VARRÓNŐKET** lineáris, speciális, szurfilógépekre vagy tapasztalat nélküli **SEGÉDMUNKÁSOKAT** végtermék tisztítására, csomagolására. További információk a 0786-556-911-es telefonszámon. (18083)

AUTÓBUSZVEZETŐKET keresünk Nyugat-Magyarország területére. Kiemelt bérezés, egyéni bónuszrendszer, ingyenes szállás! Tapasztalat nem szükséges! A magyar nyelv ismerete kötelező! Érdeklődni a 00-40-753-102-290-es telefonszámon. (58903-1)

A HM PRODUCT ÉPÍTŐIPARI VALLALAT marosszentgyörgyi munkapontjára (az Állomás utcai kőszortírozó állomáshoz) **EJ-JELIŐRÖKET** alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0745-669-115 vagy személyesen a cég székhelyén: Marosvásárhely, Március 8. utca 59. szám. (58406-1)

...mert olvasni jó
MAROSVÁSÁRHELYI NEMZETI SZÍNHÁZ
2016. november 10–13.

22. MAROSVÁSÁRHELYI NEMZETKÖZI KÖNYVVÁSÁR

2016. NOVEMBER 10. CSÜTÖRTÖK

10.00 • Megnyitó
Színház tér

17.00 • A mai magyar próza értékei
A Magvető Kiadó szerzőinek estje
Grecco Krisztián • Nyáry Krisztián
Parti Nagy Lajos • Závada Pál
Az est házigazdája: Szegő János
Kulturpalota • Kisterem

19.00 • Ingmar Bergman: Szenvedély
A budapesti Nemzeti Színház előadása
Nemzeti Színház • Nagyterem

2016. NOVEMBER 11. PÉNTEK

17.30 • A mai magyar vers közéletisége
Demény Péter • Fekete Vince • Kántor Péter
Kovács András Ferenc • László Noémi
Lővétei László László • Markó Béla • Parti Nagy Lajos
Az est házigazdája: Mészáros Sándor
Nemzeti Színház • Kisterem

20.00 • Kiss Csaba: A főnyeremény
Felolvasószínház Király István Attila rendezésében
Nemzeti Színház • Kisterem

2016. NOVEMBER 12. SZOMBAT

11.00 • Akinek a verse rimes
az Eszter-lánc Mesezenekar
és Varró Dániel közös koncertje
Nemzeti Színház • Nagyterem

17.30 • Háromszéki szerzők estje
Dimény Árpád • Fekete Vince
Szonda Szabolcs • Tamás Kincső
Nemzeti Színház • Kisterem

19.00 • Meglepetés 3.
A Tompa Miklós Társulat előadása
Radu Afrim rendezésében
Nemzeti Színház • Nagyterem

A színházi előadásokra és koncertekre jegyek vásárolhatók a Nemzeti Színház jegyvásárlóirodájában és a biernaster.ro honlapon.

facebook.ro/konyvvasar
www.vasarhely.ro/konyvvasar

A Siletina Impex Kft.
– Helyi Közszállítási
Vállalat Rt. Társulás
– fő tevékenysége
személyszállítás –
alkalmaz
jegyeladókat.

Követelmények:
– XII. osztály elvégzését igazoló irat vagy érettségi diploma
– állandó marosvásárhelyi lakhely.
Az érdekeltek benyújthatják önéletrajzukat a cég Marosvásárhely, Béga utca 2. szám alatti titkárságán, hétfőtől péntekig 8–16 óra között, vagy elküldhetik a 0265/268-448-as faxszámra. Bővebb felvilágosítás a 0265/269-077-es telefonszámon. Csak a kiválasztott személyeket hívják állásinterjúra. A társulás fenntartja a jogot, hogy felmérje a jelentkezők hozzáértését.

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**
Hirdetés a NÉPÚJSÁGBAN
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

Tárgu Mureş Marosvásárhely	88,12	Sorvita Szovata	102,12
Reghin Borşzékeny	94,72	Sighişoara Bejaşev	104,32

r • a • d • i • o

radio.kptv.ro

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
– szőnyegmosás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

**A Népszerűség
hirdetési
irodájában
felveszünk
APRÓ-
HIRDETÉST
a kolozsvári
SZABADSÁGBA,
a csíkszeredai
HARGITA
NÉPÉBE,
a sepsiszentgyörgyi
HÁROMSZÉKBE
és az aradi
NYUGATI
JELENBE.**

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

*A képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek

Megjelent a Kobak könyvesboltlanc legújabb olvasói magazinja!

II. évfolyam / 3. szám
2016 október
Ár: 1 lei

Kobak
Olvasói magazin
-kicsiknek, nagyoknak-

Írj könyvet velünk együtt!
Legújabb irodalmi pályázatunk felhívása

Kapható a Kobak és Irka könyvesboltlanc székelyeiben:
Marosvásárhely, Régen, Parajd, Brassó, Gyergyószentmiklós

Legyen a TE írásod is olvasói magazinunk része!

radio.kptv.ro
THE ROCK STATION
radio.kptv.ro

Marosvásárhelyi Rádió Románia
96 FM
106,8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro

GUTENBERG KÖNYVESBOLT
KIEMELT AJÁNLATA

MARKÓ BÉLA
KERÍTÉS
Alkalmi és Alkalmatlan Versek
2008-2015
Kiadja: Kalligram Könyvkiadó
128 oldal
cérnafűzött keménytáblás védőborítóval

Markó Béla új kötete alkalmi és alkalmatlan versek gyűjteménye. A neves erdélyi költő szabadversei egyszerre szólnak a kései szerelem boldogságáról és a kelet-európai régió groteszk nyomorúságáról: a múlt szögesdrótjairól és a jelen kerítéseiről.

Októberi könyvbarát-kedvezmény a Gutenberg Könyvesboltokban:
10% kedvezménnyel kínáljuk a Kalligram Könyvkiadó könyveit!

Gutenberg Könyvesboltok
10–25%-os kedvezménnyel ajánljuk a Gutenberg Kiadó és a Pallas-Akadémia Könyvkiadó könyveit.
Nyitva tartás: hétköznap 8⁰⁰–20⁰⁰, szombaton 9⁰⁰–15⁰⁰.
Cíkszereda: Petőfi utca 4. sz., tel.: 0266–316 798 gutenbergkonyvesboltcsikszereda
Székelyudvarhely: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0266–214523 gutenbergkonyvesboltcsikyudvarhely
Marosvásárhely: Rózsák tere 57. sz., tel.: 0265–250491 gutenbergkonyvesboltmarosvasarhely

NÉPÚJSÁG
- KOSÁR
október **2+1**

Értékük egyenként 100 lej, ebből kettőt a marosvásárhelyi, egyet a vidéki olvasók között sorsolunk ki.

Ha összegyűjtenek 10 darabot a 2016 októberében hetente több alkalommal megjelenő pályázati szelvényekből, ezekkel olvasóink részt vehetnek a Népszerűség-kosár havi sorsolásán.

ADJON ESÉLYT A SZERENCSENEK!

A következő hónap 22-ig (postai bélyegző dátuma) küldheti vagy hozhatja be személyesen a kivágott és személyi adataival (név, lakcím, esetleg telefonszám) kitöltött 10 db összegyűjtött szelvényt a következő címre:
Red. Népszerűség, 540015 Tg. Mureş, str. Dózsa Gy. nr. 9.

A borítékra kérnénk ráírni: **NÉPÚJSÁG-KOSÁR**

A nyilvános sorsolásra 2016. november 23-án, szerdán 16 órakor kerül sor a Bernády Házban (Baross Gábor – Horea utca 6. szám).

OLVASSON ÉS PÁLYÁZZON!

Beküldési határidő: 2016. november 22.

A sorsoláson résztvevők között ezúttal is gazdára talál a HÜSEGTOMBOLA 100 lej értékben.

Próbáljon szerencsét!

10.

NÉPÚJSÁG
október KOSÁR

NÉV _____
LAKCÍM _____
TELEFONSZÁM _____